

ONDERWIJS
Zware kritiek op VVS

3

INTERNATIONAAL
Undercover speeddate in Pangaea

8

STUDENT
Studenten-voorzieningen op zwart zaad

13

CULTUUR
Vrijwilligers in cultureel Leuven

16

Beeld — Existenz —

De architectuurstudenten van Existenz leefden zich weer uit. Deze keer in de voormalige tuberculosekliniek in de Minderbroederstraat. Meer foto's op pagina's 10 en 11. Foto Meredith Geldof.

Veto op iPad

Lees Veto op de intuïtieve iPad-app. Speciaal aangepast aan uw tablet-pc

Machteloze Torfs heeft pesters niet in de hand

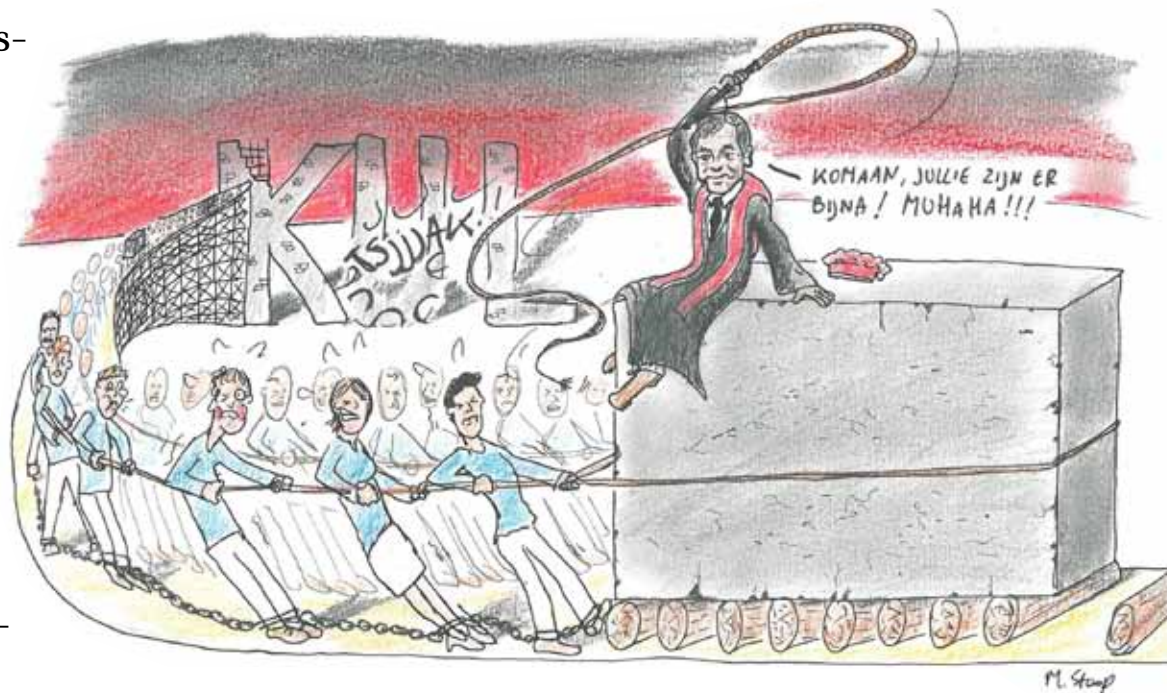
Het personeelsbeleid van de KU Leuven faalt. Tientallen getuigen vertellen over pesterijen, vriendjespolitiek en een machteloze ombudsman en personeelsdienst.

YENTL COOREMAN, KORNEEL DE SCHAMP, RODERIK DE TURCK EN SAM RIJNDERS

Aan de KU Leuven zijn pestgedrag, machtsmisbruik en vriendjespolitiek schering en inslag. Wanneer de personeelsdienst ingrijpt, verergert dat de problemen. Dat blijkt uit tientallen getuigenissen die de redactie van deze krant verzamelde. Vooral (voormalige) werknemers van de centrale diensten, waarvoor de vicerectoren verantwoordelijk zijn, deden hun verhaal. Anoniem, want allemaal vrezden ze de lange arm van het rectoraat.

Voor de vakbonden is het falende personeelsbeleid geen verrassing. Jon Sneyers is afgevaardigde voor de bediende-vakbond LBC in de ondernemingsraad van de KU Leuven: "Mijn algemene indruk van het personeelsbeleid is dat er eigenlijk geen echt beleid is, maar vooral een reeks subtiele mechanismes die leiden tot sluipende besparingen." Door het wanbeleid vertrekken er jaarlijks - al dan niet gedwongen - 120 werknemers aan de KU Leuven, weet Peter Maertens van vakbond ACLVB.

Ironisch genoeg won de KU Leuven zowel in 2013 als in 2014 de titel *Employer of the Year*. "Die titel of het gepraat over het herwaarderen van de K zijn quatsch. De mensen worden hier niet anders behandeld dan in een of andere koekjesfabriek," merkt een getuige op. Ook de verkiezingsbeloftes van rector Rik Torfs over meer openheid en transparantie in

het personeelsbeleid stemmen niet overeen met de realiteit.

Pestgedrag

"Mijn directeur snauwde me zo af dat ik een uur heb liggen wenen. Was dat pestgedrag? Ik voelde mij genegeerd en lag niet goed in de groep." Het verhaal van Freya* is exemplarisch voor heel wat centrale diensten. Voorzichtig uit ze kritiek op de werking van de dienst en de houding van enkele collega's. Die pakken haar samen met de directrice ongemeen hard terug.

"Ons-kent-ons is de leuze van de KU Leuven"

Freya is niet alleen. Ook Nathalies* dienst liep leeg door het verbaal misbruik van de directeur. "Van 's morgens tot 's avonds schreeuwde hij tegen iedereen over alles wat volgens hem misliep. Alle collega's rondom mij verlieten daardoor een voor een het team."

Aan de universiteit is er blijkbaar geen plaats voor dissidenten. "Er heerst een cultuur van pestgedrag en vriendjespolitiek op sommige diensten," vat Linda* bondig samen. "Wanneer je ingaat tegen een kaderlid of kritisch bent over de werking, zetten ze je op een zijspoor. Of ze zetten je onder hevige druk

om toch maar op te stappen. Elk excuus, zoals ziekteverlof, wordt daarbij aangegrepen." Leidinggevendens zorgden voor een ware terreur op de dienst en dreigden kritische stemmen af met ontslag, wanneer die volgens hen "te lang" thuis bleven door ziekte of zorg voor familieleden.

Vooral Daan* is vernietigend. "Kritiek wordt hier echt niet aanvaard. Er is een angstcultuur. Tussen collega's wordt er wel veel geklaagd, maar niemand durfde klagen tegen mensen die iets kunnen veranderen. Waarom denk je dat iedereen alleen anoniem wil getuigen? Op het rectoraat zitten machtige mensen."

Het lot van al deze dissidenten staat in schril contrast met dat van de verantwoordelijken. Geen enkele leidinggevende die volgens onze getuigen zich misdroeg, is aangepakt. "De directeur heeft heel wat invloedrijke professoren binnen de KU Leuven achter zich," stelt Freya mistroostig vast. "Hij zit nog steeds op post. Je krijgt hem niet weg."

Vakbondsman Sneyers ziet dan ook een systematiek. "Wanneer een baas zijn macht misbruikt of een ondergeschikte pest, wordt vaak het personeelslid zelf zowat verplicht om te vertrekken uit de universiteit of de dienst. In het beste geval wordt de pestende baas weggepromoveerd. Dan maakt hij soms elders problemen op een veel grotere schaal."

Medelijden met ombuds

De personeelsdienst en de ombudsman van de universiteit

hebben de taak om tussen personeelsleden en leidinggevendens te bemiddelen. Maar beiden staan machteloos of spelen onder één hoedje met de daders, stellen onze getuigen vast.

Een dag nadat Freya in een vertrouwelijk gesprek met de personeelsdienst haar beklag deed over de directeur, was die laatste op de hoogte. "Hij wist de hele inhoud van het gesprek. Dat vond ik niet correct. Ik had dat toch in vertrouwen verteld?" Ook de ombudsdienst is in hetzelfde bedje ziek. "De ombudsper-

"Mijn directeur snauwde me zo af dat ik een uur heb liggen wenen"

soon houdt de identiteit van de klokkenluider niet geheim, ondanks eerdere beloftes. Ongevraagd spelen ze informatie door aan de personeelsdienst, die op haar beurt de betrokken personen inlicht," legt Linda het vast patroon uit.

Lees de rest van dit artikel en een reactie van rector Rik Torfs op pagina's 4 en 5.

Debat

Opinie

Splinter

Zwarte Piet brengt het beste in ons naar boven

De meesten zijn er pas sinds vorig jaar mee bezig, dankzij de Verenigde Naties. Ik twijfel er al langer over. Wat moet ik nu van Zwarte Piet vinden? Niet omdat ik zwarte Vlamingen ken die zich ongemakkelijk voelen over die Zwarte Piet. Wel omdat een Amerikaanse vriend van mij in shock was toen hij voor de eerste keer met Zwarte Piet geconfronteerd werd. "You Belgians are so horribly racist." Een blanke Amerikaan, voor alle duidelijkheid. Als goede Belg vond ik het uiteraard nodig om Zwarte Piet, mijn cultuur en traditie, te verdedigen. Ondanks alle argumenten blijft mijn vriend het bestaan van Zwarte Piet ongehoord vinden.

Ik vond inderdaad geen goed argument om hem van het tegendeel te overtuigen. Het is de pijnlijke waarheid: Zwarte Piet heeft een racistische kantje. Eentje die Hugo Matthijsen en Bart Peeters weliswaar heel wat verzacht hebben, maar alle tripjes door de schoorsteen zonder zich te wassen ten spijt: Zwarte Piet blijft een negerklaaf om mee te lachen. Het doet pijn hé? Dit toegeven? Misschien daarom dat het debat het lelijkste in ons naar boven haalt, omdat we met rationele argumenten de verdediging van Zwarte Piet verliezen en we willen hem kost wat kost verdedigen, onze grappige kindervriend.

Er zijn andere culturele tradities die zeker in vraag gesteld kunnen, mogen of moeten worden, maar niet ter verdediging van Zwarte Piet. Het Offerfeest bashen om Zwarte Piet goed te praten is fout. En het is een flauw excuus om onze eigen cultuur niet vorm te geven volgens onze eigen waarden. Ons land heeft de mensenrechten getekend en deze vormen de basis van onze maatschappij. Dit houdt in dat ons land niet racistisch wil handelen, iets dat ik ook als individu probeer na te streven. Klachten van racisme dienen daarom serieus bevestigd te worden.

Misschien kan onze gemeenschap tot een Pietconsensus komen met een rationeel debat? Waar niet met kinderlijke argumenten uit Dag Sinterklaas gesmeten wordt, die kinderen zelfs niet overtuigen. Een debat zonder dat racistische non-argumenten eruit geflapt worden in de buurt van kinderen. Anders dreigt de Sinterklaasperiode de meest racistische periode van het jaar te worden en dat zou bijzonder jammer zijn voor iedereen. Dat is schadelijker voor alle kinderen dan de traditie zelf. Kunnen we dus aan hun opvoeding denken en een correct debat beginnen waarbij Zwarte Piet onschadelijk gemaakt wordt?

Dat kan door op een redelijke manier te tonen aan de zwarte Vlaamse gemeenschap dat we geen racisten (meer) zijn. Misschien dat door met empathie te luisteren en praten, Zwarte Piet zwart kan blijven? Het is inderdaad traditie. Maar als Zwarte Piet te kwetsend blijft, wat offeren we dan net op door zijn looks aan te passen aan de hedendaagse realiteit en standaard? Tradities zijn constant in evolutie, Zwarte Piet ook. Je kan misschien al eens gaan kijken op het Sinterklaasfeest van Pangaea. Daar zal je zien dat het eigenlijk hetzelfde is, maar iedereen is er gelukkig.

EVELYNE VAN HECKE

Een Splinter bevat de mening van een auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

#vetodebat Straatseksisme, een probleem?

Een vrouw die seksistische opmerkingen naar haar hoofd krijgt geslingerd op straat. Het is het onderwerp van veel filmpjes en nog meer controverses. Is dat seksisme stilaan ingebakken in onze cultuur? **VIVIAN VAN LAARHOVEN**

Bart Voorzanger (Wijsgerig bioloog)

"Het is verleidelijk in de discussie over seksisme op straat de staf te breken over deze hinderlijk ontremde mannen, maar misschien moeten we toch eens nadenken over onze eigen, heftig geerotiseerde cultuur. Ik vind dat mensen elkaar uiterst respectvol tegemoet dienen te treden. Dit ontslaat ons echter niet van de plicht om stil te staan bij de signalen die wij, hoe onbedoeld ook, uitzenden."

"Wat mij opvalt is dat jonge vrouwen die zich gewoon voor hun eigen genoegen, voor zichzelf of voor hun vriendinnen mooi maken, opvallend vaak uitkomen bij een uitdossing die mannen opwindend vinden. Als bioloog vraag ik mij dan af of dat toeval is. Ik geloof graag dat ze absoluut geen behoefte hebben aan de belangstelling van opgewonden mannen — tenzij het om die prins met sinterklaaspaard gaat die niet fluit en knijpt, maar haar charmant, bescheiden en allerinnemendst het hof maakt — maar ze zouden toch minstens moeten beseffen dat ze de aandacht van die prins nooit trekken zonder ook andere mannen op verkeerde gedachten te brengen."

"Voor verstokte feministen is het natuurlijk even wennen: zelf de verantwoordelijkheid nemen voor hoe je je presenteert en zelf nadenken over de relatie tussen uitgezonden signalen en hun effect. Dat past niet zo in het denken waarin hen nooit enige blaam treft en alles altijd aan *les autres* ligt."

Livia Ferbinteanu (Oprichter KU Leuven Feminist Society)

"Ik merk dat vrouwen in deze maatschappij nog steeds als object worden beschouwd. Sommigen wijten deze objectivering aan de ernstig geërotiseerde maatschappij waarin wij leven."

"Mijn probleem ligt echter bij het seksistische ge-roep dat ik dagelijks naar mij toe geslingerd krijg. Alles wat deze mannen naar mij roepen van 'hey schoonheid' tot 'lekkere kont' zorgt er voor dat ik sneller ga lopen. De vrouw verdient respect en moet erkend worden als gelijkwaardige."

"Ik begrijp dat sommige mensen 'de mens' als niets meer zien dan een soort van dier dat zijn best doet te verleiden en verleid te worden, maar ik denk ook dat wij dat idee gemakkelijk kunnen overstijgen. En mocht je het je afvragen: Ja, we zien jullie ook wel eens terugkomen van de fitness. Met bezwete shirts die jullie gespierde armen accentueren. En weet je wat? Wij houden onze mond. En waarom? Omdat we jullie respecteren als mens en niet als object."

Sowieso.Favoreel

Lezersreacties

Hanne Goossens (via Facebook): "Wat sommige mannen met een beetje alcohol in hun lijf durven roepen is bijna onvoorstelbaar. En nee: we vragen er niet om."

Colette van Loy (via Facebook): "De grens tussen een compliment geven en lastigvallen is flinterdun, maar sommige mannen weten die grens zonder problemen te overschrijden."

Veto zet recht

In het verslag van het Groot Dictee der Leuvense Studenten (*zie Veto 4109*) stond dat Ewoud De Sadeleer, de preses van NFK, Babylonpreses Michael Bauwens had geklopt. Dat is ook zo, maar Ewoud werd op zijn beurt verslagen door Eoospreses en spelkonigin **Ann-Sofie Van Enis**. Daarmee was zij de hoogst scorende preses. Onze meest nederige excuses en nogmaals gefeliciteerd, Ann-Sofie!

VRAAG VAN DEZE WEEK

IS ZWARTE PIET EEN RACISTISCH SYMBOOL VOOR SLAVERNIJ?

Discussieer mee op [Facebook.com/vetoleuven](https://www.facebook.com/vetoleuven) en [Twitter.com/veto_be](https://twitter.com/veto_be)

Onderwijs

COMMUNICATIE EN INNAME STANDPUNTEN ZWAAR GEHEKELD

VVS krijgt bolwassing op AV

De Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) werd vrijdag ter verantwoording geroepen door de Leuvense studentenvertegenwoordigers. Aanleiding waren problemen van de Studentenraad KU Leuven met de communicatie en standpuntinname van VVS.

KORNEEL DE SCHAMP

VVS overkoepelt 23 Vlaamse studentenraden, en vertegenwoordigt de studenten dus op Vlaams niveau. De Studentenraad KU Leuven is de grootste van die 23 studentenraden, en had al even problemen met de werking van VVS. In een brief naar de Raad van Bestuur hekelde de Studentenraad vooral de standpuntinname van de koepel. Zo zou het bestuur standpunten innemen zonder een raadpleging van de Algemene Vergadering van VVS, waar vertegenwoordigers van de 23 studentenraden zetelen. Een anoniem lid van de AV van de Studentenraad KU Leuven is hard. "VVS consulteert haar AV nauwelijks voor ze een mening de wereld instuurt."

Daarnaast werd ook de communicatie - zowel intern als extern - sterk gehekelde. In de brief stond dat al duidelijk te lezen. "Het gebrek aan respect voor haar democratisch beslissingsorgaan en het tekort aan vertrouwen valt volgens ons nog het meest van al te merken in de rampzalige communicatie binnen VVS." Aan het einde van de brief werd VVS uitgenodigd om de kritiek te counteren op een Algemene Vergadering van de Studentenraad.

Facebooktraining

Dat gebeurde vorige vrijdag. Tijdens een woelige zitting probeerden VVS-voorzitter Bram Roelant en RvB-lid Gert-Jan Sprangers zich staande te houden tegenover de collectieve woede van de facultaire studentenvertegenwoordigers. Meteen werd gezwaaid met Facebookposts op de VVS-pagina. Ze postten bijvoorbeeld kritische artikels over de CSE-grens van de KU Leu-

ven. Een ander AV-lid vult aan: "Het is steeds Bram die in de media komt met statements die niet gestemd zijn op een VVS-AV. Daardoor komen wij altijd in verlegenheid." Dat de communicatie beter kon, was ook de mening van de rest van de Algemene Vergadering, die opriep tot een mediatraining voor de Raad van Bestuur. Ook tips voor degelijk Facebookgebruik werden overgemaakt aan Roelant en Sprangers.

Statutenwijziging

Bovendien kwam er ook kritiek op de functie van Sprangers. Het anonieme lid van de AV is duidelijk: "Gert-Jan is niet verkozen voor zijn huidige functie. Hij heeft zijn functieomschrijving veranderd zonder de toestemming van de VVS-AV. In die functie legt hij duidelijk niet de vereiste competenties aan de dag."

VVS verdedigde zich door te stellen dat deze functiewijziging correct is volgens de statuten, maar belofde wel een aankomende wijziging zodat dit in de toekomst niet meer kan. Roelant en Sprangers sloegen uitgebreid mea culpa en beloofden beterschap. Ze bedankten de AV voor de uitgebreide feedback.

Sommige AV-leden proberen positief naar de toekomst te kijken. Marijke Vanderschot, onderwijspreses van rechtencring VRG, vertelt: "Ik apprecieer dat ze de moeite nemen om naar de AV te komen. Dat toont hun goede wil. De wijziging van hun statuten lijkt me alvast een stap in de goede richting. Ik hoop dat ze de gegeven tips meenemen en de relatie met de KU Leuvenstudenten terug op het goede spoor brengen."

"Bram Roelant zou beter de studentenraden nahollen in plaats van de pers"

ANONIEM LID VAN DE AV

ven (zie Veto 4108, red.), terwijl de VVS-AV daar nog geen standpunt had over ingenomen. Ook deelde VVS het bericht van LOCO Leuven (zie artikel op veto.be, red.), terwijl de Leuvense studenten daar net niet over te spreken zijn. Roelant gooide olie op het vuur door te beweren dat Facebook geen officieel communicatiemiddel was, wat een golf van verontwaardiging opleverde.

"Ze zeggen dat hun Facebookpagina enkel ter info is, maar er zitten wel degelijk verborgen meningen in de berichten. Als ze daarop worden gewezen, schuiven ze de verantwoordelijkheid af op hun stafmedewerkers. Dat is echt *not done*," vertelt hetzelfde AV-lid.

Daarnaast werd de communicatie van Roelant in de pers gehekelde. "Bram antwoordt altijd in de pers, zelfs als er nog geen standpunt op zijn AV is gekomen. "Geen commentaar" behoort blijkbaar niet tot zijn vocabularium. Hij zou beter de studentenraden nahollen in plaats van de pers," vertelt de AV'er.

Een anonieme AV'er ziet het iets minder rooskleurig: "Ik ben blij dat ze gekomen zijn, maar er was natuurlijk veel gezever over "we zullen het nooit meer doen". Ik hoop dat dit een sterk signaal was, en dat ze hopelijk meer gaan nadenken. De statutenwijziging wordt alvast heel belangrijk."

Of de Studentenraad verdere stappen zal ondernemen, is nog niet duidelijk. Opvallend is dat de vroegere Leuvense studentenraad LOKO een tiental jaar geleden al eens uit VVS stapte (zie Veto 3312).

De argumentatie toen was zeer gelijklopend: "De Algemene Vergadering (van VVS, red.) die bestaat uit de verkozen vertegenwoordigers van de Vlaamse studenten, kan quasi geen sturing geven aan de standpunten die worden ingenomen. De Algemene Vergadering wordt in deze optiek steeds vaker herleid tot een controlegegaan in plaats van een echte ontmoetingsplaats voor studenten." Of het deze keer zo ver zal komen valt af te wachten.

De Algemene Vergadering van de Studentenraad KU Leuven in actie tijdens de discussie over VVS

Catherine Hechter

"VVS consulteert hun AV nauwelijks voor ze een mening de wereld insturen"

ANONIEM LID VAN DE AV

10% korting
Vanaf 8 personen

Kom je met een grote groep, dan voorzien wij graag een aparte ruimte in onze gezellige orangerie. Wok Dynasty geeft bovendien een speciale korting van 10%* voor groepen vanaf 8 personen en op vertoon van deze bon. En dankzij de grote parking voor de deur moet je nooit lang zoeken naar een plaatsje. Twijfel dus niet meer en boek alvast jouw feesttafel!

WOK DYNASTY
restaurants

L.E. VAN ARENBERGPLEIN 11-13 • HEVERLEE • T 016 200 160 • DAGELIJKS OPEN

WWW.WOKDYNASTY.BE

*Enkel geldig in Wok Dynasty Heverlee.
Geldigheid: t.e.m. 31-07-2015, uitgezonderd zaterdagavond en feestdagen.
Niet cumuleerbaar met andere acties. Deze bon uitknippen en afgeven bij aankomst.

Personeelsbeleid KU Leuven

Achtergrondfoto: Karolien Wilmots

KU Leuven niet beter dan koekjesfabriek

Vervolg voorpagina.

"Ik ben ervan overtuigd dat de ombudsdienst hier een vuil spel heeft gespeeld. Iedereen die bij hen kloeg, is uiteindelijk buitengevlogen," zegt een boze Freya. Daan: "Ombudspersonen zijn niet te vertrouwen. Er zijn zoveel relaties waar je geen weet van hebt. Allemaal spelletjes. Dat is een groot netwerk van mensen. Je weet niet wie je kan vertrouwen."

Thomas is milder in zijn oordeel over beide diensten, maar moet noodgedwongen vaststellen dat ze machteloos zijn. "De personeelsdienst laat ons begeleiden door zeer jonge mensen. Ze doen hard hun best, maar hebben niet de macht om iets te veranderen. Meerdere riep hulp in van de ombuds. Ook hij probeert te bemiddelen, maar kan nauwelijks iets doen."

Over interventies van de vakbonden, toch het laatste toevluchtsoord voor getormenteerd personeel, hebben onze getuigen evenmin een goed woord veil. "Ik heb een gesprek met mijn vakbond gehad, maar dat was waardeloos. "We denken niet dat jij binnen de KU Leuven past," kreeg ik te horen. Die vakbondsafgevaardigden zitten er enkel voor hun eigen bescherming, niet voor het personeel," besluit Freya vernietigend.

Filip vertelt: "Het probleem van de ombudsman is dat hij alleen maar kan bemiddelen. Je hebt heel weinig dwingende mechanismen om problemen op te lossen. Corveleyn (*Jozef, de ombudsman, red.*) heeft veel dramatische gevallen moeten behandelen, maar zei ook dat er niet veel aan te doen was."

Ook de personeelsdienst zit in een delicate positie, stelt hij. "Het blijft een dienst van de werkgever. Soms zitten ze tussen hamer en aanbeeld, maar dienen ze in eerste instantie juist de werkgever."

Baronieën

Verklaringen voor het wangedrag hoeven onze getuigen niet lang te zoeken. Het beleid is zo gedecentraliseerd, dat verschillende diensten

eilandjes met machtige stamhoofden zijn. Die "baronieën" zijn een vruchtbare bodem voor vriendjespolitiek en machtsmisbruik.

Linda: "Soms bepalen hooggeplaatste personen wie leiding geeft, zonder enige selectieprocedure. Die mensen hebben dan ook niet altijd de juiste competenties en *people skills*. Binnen hun eigen dienst hebben ze buitensporig veel macht. De personeelsdienst zit gevangen in die situatie, en mensen van hogerhand kunnen of willen niet ingrijpen."

"Een secretaresse van een vicerector heeft geen diploma en raakt er enkel door vriendjespolitiek"

Waar ze kritische stemmen wegpesten, omringen deze baronnen zich met "vleiers" en "napraters", stelt Thomas. Ook Freya stelde vast hoe sommige anciens privileges kregen. "Wanneer mijn trein vertraging had en ik later was, kreeg ik bakken kritiek, hoewel ik 's avonds wat langer bleef. Die anciens kwamen constant te laat en lunchten urenlang. Wat ik daar gezien heb..." Resultaat: de jongere garde mocht het werk van deze anciens inhalen. Zelf bleven ze buiten schot, net als de directeur. "Ik begrijp nog steeds niet waarom hij zoveel macht heeft, al was hij goede vriendjes met hooggeplaatste personen binnen het rectoraat."

Freya hoort veel gelijkaardige klachten en concludeert: "Ons-kent-ons is de leuze van de KU Leuven. De secretaresse van een vicerector heeft niet eens een diploma middelbaar onderwijs en beheerst het Engels niet. Dat kan toch niet? Waarom zit die vrouw daar? De directeur kende haar en wou haar aan een mooie job helpen."

Ook hogerop bestaan die vriendenkliejes. Bij hun aantreden zetten rector Torfs en zijn nieuwe ploeg onmiddellijk Filip* op een zijspoor. "Na vele jaren trouwe dienst ben ik buiten gezet. Het gaat gewoon om een kringetje van mensen. Je kan daar wakker van liggen, maar veel mensen hebben hetzelfde als ik ervaren de laatste maanden." Kort na zijn aantreden werkte Torfs ook communicatiedirecteur Pieter Knapen en directeur-generaal Freddy Jochmans buiten. (*Zie Veto*

4001). Jochmans weigerde resoluut elke medewerking aan dit artikel en Knapen was niet bereikbaar voor commentaar.

"Er zijn veel plaatselijke baronieën," zegt ook vakbondsman Sneyers. "Daardoor heb je geen doelgericht beleid. Elk departement wil ook zoveel mogelijk waar voor z'n geld, wat de lonen onder druk zet. Er zijn verantwoordelijken die alles redelijk willen aanpakken, maar er loopt ook hier en daar een bullebak rond."

Academici, geen managers

Heel wat leidinggevendenden binnen de universiteit hebben ook niet de juiste competenties, menen onze gesprekspartners. "Van hogerhand kreeg mijn directeur daarom een opleiding opgelegd," vertelt Nathalie. Met tegenzin, zo blijkt. "Telkens wanneer hij moest vertrekken, zaagde hij. "Nu moet ik weer naar die cursus. Dat heeft echt geen zin. Dat interesseert mij geen bal."

Vaak zijn het academici, die weliswaar uitblinken in wetenschappelijk onderzoek,

maar weinig kaas van management hebben gegeten. "Iemand die aan het hoofd van een faculteit of departement staat, is als academicus aangenomen, maar daarom niet altijd een goede manager," legt Filip uit. "Dat is een fundamenteel probleem." Ook vakbondsafgevaardigde Maertens noemt de professionalisering van leidinggevendenden een groot probleem.

Die onkunde vertaalt zich niet alleen naar een gebrekkige omgang met het personeel. Ook de cultuur van onbetaald overwerk aan de KU Leuven (*zie Veto 4104*) is een rechtstreeks gevolg. "Een academicus doet graag aan onderzoek en onderwijs, want dat is zijn dada. Die verwacht van het ATP dat ze ook die uren draaien, maar zij hebben niet dezelfde inhoudelijke jobbevrediging als iemand die zijn persoonlijk onderzoek doet. De bazen zien en erkennen de *overstretching* van het personeel niet," gaat Filip verder.

Rector buiten spel

Pesterijen, vriendjespolitiek, machtsmisbruik en onkunde. De getuigenissen die deze krant verzamelde smaken bijzonder wrang, te meer omdat rector Torfs bij zijn aantreden openheid en transparantie bepleitte. "Daar komt niets van in huis," oordeelt Thomas hard. "De rector moet zich er niet mee en laat alles over aan zijn vicerectoren. Men wordt op een zijspoor gezet zonder veel uitleg." "De rector zou zijn deur openhouden voor kritiek, maar in de praktijk is dat niet zo," valt Kaat hem bij.

Zelfs al wil Torfs van koers veranderen, hij kan niet. "Wie de centen heeft, bepaalt het beleid," vat een hooggeplaatste oudgediende van het rectoraat samen. "Het algemeen beheer heeft de touwtjes in handen. Koenraad Debackere (*algemeen beheerder en dus verantwoordelijk voor de dagdagelijkse werking van de universiteit, red.*) is in feite de baas van de *unief*. Els Heylen (*directeur van de stafdiensten van het algemeen beheer, red.*) is

Personeelsbeleid KU Leuven

Torfs: "Iedereen mag mij een mailtje sturen"

Rik Torfs, de rector van de KU Leuven, antwoordt op de mistoestanden in het personeelsbeleid. "Zoals in elk groot bedrijf, zijn er ook aan de KU Leuven problemen."

KORNEEL DE SCHAMP

Wat vindt u van het personeelsbeleid van de KU Leuven? Zijn er zaken voor verbetering vatbaar?

Rik Torfs: «In een grote en complexe organisatie zoals de KU Leuven mag je er nooit van uitgaan dat alles in orde is. We moeten altijd voor verbetering openstaan, en ook heel duidelijk voor suggesties van het personeel zelf. Aan de ene kant in collectieve onderhandelingen, aan de andere kant zijn ook mensen zelf zeker welkom met al hun opmerkingen en suggesties. We staan daar duidelijk voor open.»

In ons dossier maken mensen gewag van vriendschapsrelaties, pestgedrag en zelfs machtsmisbruik. Komen dergelijke verhalen u ook ter ore?

Torfs: «Die verhalen over pestgedrag en machtsmisbruik zijn mij niet meteen bekend, en het is best dat dit nu boven komt. Mensen moeten echt niet aarzelen om dat te signaleren. Dat kan uiteraard aan de personeelsdienst, maar wat mij betreft ook aan mij. Pestgedrag is onaanvaardbaar. Het probleem is dat mensen niet altijd de durf hebben om daar openlijk voor uit te komen uit vrees dat het verergert. Daar wil ik zeker zelf werk van maken als ik dit hoor.»

Kan u wel iets doen? Wij horen van een aantal bronnen dat het rectoraat hier simpelweg de macht niet voor heeft.

Torfs: «Ik denk dat wij een zeer grote instelling zijn met heel veel vertakkingen. Ik zeg niet dat elk probleem direct opgelost kan

worden, maar het moet wel mogelijk zijn om een probleem te signaleren. Dan kan ik wel garanderen dat we er een oplossing voor zullen zoeken. We mogen ons niet bij de onvermijdelijkheid hiervan neerleggen.»

Getuigen zeggen dat de personeelsdienst zaken terugbriefft naar haar oversten, de ombudsdienst zou machteloos staan. Wat als die kanalen niet werken?

Torfs: «Ik weet niet of die kanalen niet werken, maar als mensen dat vinden, mogen ze altijd direct een mail sturen. Ik kan garanderen dat er niemand die zal zien en dat het niet overgebriefft wordt. Ik garandeer volledige geheimhouding.»

Enkel getuigenissen zijn onder meer "ik werd bedreigd met ontslag als ik niet tijdig zou terugkeren uit ziekteverlof" of "ik was te geïntimideerd om een klacht neer te leggen." Er heerst een beetje een angstcultuur?

Torfs: «Ik denk dat dit een fenomeen is dat zich in alle grote organisaties wel kan voordoen. Ik zou nogmaals zeggen: signaleer het, en we zullen een oplossing proberen te zoeken. Niets is onvermijdelijk. Het kan bijna niet anders dat in een hele grote organisatie zoals de KU Leuven dingen gebeuren die niet kloppen, maar we mogen ons daar niet bij neerleggen.»

Er wordt gewag gemaakt van vriendschapsrelaties. Is dat een fundamenteel probleem?

Torfs: «Geen enkel systeem is waterdicht, maar we hebben toch wel een zorgvuldig se-

lectiesysteem. Zeker voor de rectorale diensten is de directeur-generaal wel betrokken bij rekrutering en gebeurt dat met uiterste zorgvuldigheid. Dat wil niet zeggen dat er nergens iets verkeerd kan lopen natuurlijk.»

Vindt u het dan verdiend dat de KU Leuven de titel "Employer of the Year" kreeg in 2013 en 2014?

Torfs: «Ik vind het niet belangrijk dat de titel "Employer of the year" wordt gegeven. Het gaat niet om titels, maar hoe er met mensen wordt omgegaan. Daar vind ik dat we altijd inspanningen moeten blijven doen.»

Karolien Wilmots

Tientallen getuigen vertellen over pesterijen, vriendschapsrelaties en een machteloze ombudsdienst. Yentl Cooreman, Korneel De Schamp, Roderik De Turck en Sam Rijnders

nog een spin in het web. Lig je slecht bij haar, dan is je vonnis getekend. Samen met Bert Overlaet (directeur van de personeelsdienst, red.) vormen ze de heilige drievuldigheid. Al bevindt de belangrijkste spin zich op de achtergrond: ex-rector André Oosterlinck.*

Vakbondsman Sneyers bevestigt die analyse. "De nieuwe ploeg heeft beleidsplannen opgesteld, maar dat zijn wollige teksten waar weinig concreets instaat. De rol van de rector is beperkt en vooral ceremonieel en PR-gericht. Niet de rector, maar niet-verkozen mensen zoals de associatievoorzitter (André Oosterlinck, red.), de algemeen beheerder en de personeelsdirecteur hebben de echte touwtjes in handen."

Toch moet er dringend wat gebeuren, pleit Filip. "Er gaat heel wat relevante ervaring verloren op deze manier. Aan andere universiteiten staat men versted over hoe de KU Leuven omgaat met mensen. Interessant, want zo kunnen ze personeel wegplukken."

"Ze dwingen mensen: of je bent blij in je hoekje na onze kleinering, of je neemt ontslag. Jonge mensen durven te vertrekken. Zo krijg je een *braindrain*," zegt Daan.

Al mag dat verlies aan ervaring niet het voornaamste argument zijn. De menselijke schade die de brokkenpiloot van de KU Leuven en *cours de route* bij elkaar reden, is stilaan onoverzichtelijk. "Ik heb heel lang getwijfeld om mee te doen aan dit interview," geeft Kaat toe. "Ik ben nu op mijn hoede en hoop dat het niet als een boemerang in mijn gezicht komt gevlogen. Maar we moeten niet flauw doen. Het aantal mensen dat deze bestuursploeg kapot maakte, valt bijna niet meer te tellen."

*De getuigen zijn (voormalige) werknemers bij de centrale diensten. De namen in dit artikel zijn fictief op hun aanvraag.

Zowel Koenraad Debackere als Bert Overlaet waren niet bereikbaar voor commentaar. De reactie van Rik Torfs vindt u hiernaast.

Ombuds: "Ik ben niet de sheriff van de universiteit"

Naast de personeelsdienst, zijn er ook de ombudsdienst en IDEWE, een externe dienst voor preventie op het werk. Ook zij bieden plekken waar het personeel terecht kan met problemen, al werken ze niet, aldus onze getuigen.

KORNEEL DE SCHAMP

Pieter Eraly verklaart wat IDEWE doet bij problemen. "We werken nauw samen met de bestaande preventiedienst van de KU Leuven. Waar zij de expertise niet voor in huis hebben, doen wij. Dat gaat om collectieve en individuele preventie, bijvoorbeeld het medisch toezicht." Grote problemen komen normaal eerst bij de diensten van de KU Leuven, maar occasioneel vangt IDEWE wel mensen op, aldus Eraly. "Bij pesten op het werk volgen we altijd een nauwgezet stappenplan. Wij proberen dat altijd op een overlegbasis op te lossen, alvorens we overgaan tot een formele klacht."

Jozef Corveleyn is de ombudsman voor het personeel. "Ik heb vooral een bemiddelingsfunctie. In geval van conflict tussen collega's of bij iemand die benadeeld meent te zijn in een dossier ben ik beschikbaar. Op één jaar zijn er ongeveer 60 à 70 mensen die beroep op mij doen." Zaken bij de ombuds leiden zelden tot een klacht, aldus Corveleyn. "Meestal helpt bemiddeling en een

gesprek, want het gaat vooral om misverstanden. Er is slechts zelden een klacht over pest-, grensoverschrijdend- of té autoritair gedrag."

Corveleyn betwist met klem dat hij onder invloed van het rectoraat zou staan. "Ik voel me zeer onafhankelijk tegenover de rectorale- en andere overheden. Ik zeg daarmee niet dat ze het graag hebben dat op mijn tussenkomst beroep wordt gedaan, maar ik word niet onder druk gezet. Ik heb in die vijf jaar nog niet meegemaakt dat men zei "blijf

"Ik voel me zeer onafhankelijk tegenover de rectorale en andere overheden"

OMBUDS JOZEF CORVELEYN

daar weg" of "kom daar niet aan." Dat kan reglementair ook niet. De ombudspersoon wordt aanvaard en gerespecteerd als een zeer neutrale positie."

Doorbrieven

Toch beseft Corveleyn dat zijn positie niet altijd juist gepercipieerd wordt. "Er zijn mensen die lang aarzelen om naar mij te komen, omdat de perceptie leeft dat de ombuds alles doorbriefft aan de rector. Dat is absoluut niet het geval. Ik spreek regelmatig met de rector om moeilijke dossiers te melden en te bespreken hoe dat door bemiddeling kan worden opgelost, ofwel om een structureel probleem te signaleren op een bepaalde sectie of dienst."

De ombudsman benadrukt dat zijn positie niet alles kan oplossen. "De ombudspersoon is niet de sheriff van de universiteit. Mijn taak is gehoor geven aan elke vorm van klacht of mededeling over een disfunctie. Wat het beleid dan daarmee doet is zijn zaak. Uit angst voor de oversten aarzelen sommigen wel heel lang om langs te komen. Ze ondergaan alles vaak lang, terwijl dat toch wel anders zou moeten. Het is hier geen dictatuur. De mensen zijn niet per definitie bang voor het gezag. Enige assertiviteit is er wel. Maar bij langdurige conflicten verbijten ze het soms te lang."

Onderwijs

RECLAME IN TIJDEN VAN CRISIS

“Een reclamecampagne is zoveel meer dan foldertjes in de bus”

Reclame aan universiteiten draait niet enkel om het werven van nieuwe studenten. Althans, zo verantwoordden de KU Leuven (KUL) en de UGent de budgetten die ze aan hun reclamecampagnes besteden.

JAN COSTERS EN PJOTR HUBIN

Nieuws in reclameland. De UGent heeft voor de voortzetting van de 'Durf Denken'-campagne een contract gesloten met reclamebureau Mortierbrigade, een grote speler in de Belgische reclamewereld die onder andere bekend is van de *promoting other banks*-campagne van Deutsche Bank, *Het mirakel van Humo* en de mobiele proefkonijnen van Mobistar. De totale waarde van het tweejarencontract, dat twee keer verlengd kan worden, bedraagt 623.000 euro, zonder BTW.

Niet enkel de UGent heeft een contract met een groot reclamebureau. De KUL op haar beurt heeft een contract met reclamebureau Darw!n, dat

UGent: "Omwille van de kostprijs van externe mediaruimte, is de kost voor de externe acties het hoogst." Paeme verklaart dat het totale jaarlijkse reclamebudget 350.000 euro bedraagt. Isabelle Van Geet, directeur van de dienst marketing van de KUL wilt geen cijfer op het bedrag plakken: "Een reclamecampagne houdt zoveel meer in dan bijvoorbeeld de brochures die studenten in het secundair ontvangen en is uitermate complex." Een budget zou volgens haar een verkeerde indruk kunnen geven, aangezien er veel meer achter schuilt.

Zowel Paeme als Van Geet benadrukken dat de reclamecampagnes om veel meer draaien dan enkel naam bekendheid en het werven van nieuwe studenten. De imagocampagnes die de universiteiten organiseren

het geval van de KU Leuven is dat de zelfontwikkeling door middel van onderzoek en gebaseerd op een gezonde portie verwondering," zo verheldert Van Geet. Ook aan de UGent is het uitdragen van de eigen visie het centrale punt in de reclamecampagnes stelt Paeme: "De UGent wil zich via 'Durf Denken' bekend maken als een onderwijs- en onderzoeksinstituut die aandacht heeft voor haar maatschappelijke opdracht en waar kritisch en onafhankelijk denken centraal staat. De kernwaarden die hierbij centraal staan, zijn een sterke onafhankelijkheid en een kritische benadering, los van een ideologisch kader."

Centraal staat dus niet het kwantitatief aanwerven van studenten, dat immers geen probleem kan zijn voor grote universiteiten als de KUL en de UGent, wel het aantrekken van de passende studenten. Paeme: "Als universiteit moet je je identiteit en eigenheid blijven kenbaar maken, niet alleen op nationaal, maar ook op internationaal niveau."

Reclame in crisistijd?

De crisis die de dag van vandaag het beleid van de universiteiten kenmerkt, in de vorm van de verhoging van het inschrijvingsgeld (zie *Veto 4105*) of de CSE-norm aan de KUL (zie *Veto 4108*), zou ook de investeringen in reclame kunnen beïnvloeden. Hoewel 623.000 euro voor een contract van twee jaar in de bedrijfsweld volgens Van Geet een normaal bedrag is, is en blijft het een grote investering. De KUL heeft zich echter wel aangepast aan de crisissituatie. Het originele plan van een nieuwe campagne heeft ze immers laten varen en er is gekozen om verder te bouwen op de weg die ze een tiental jaren geleden ingeslagen hebben met de 'Ontdek jezelf, begin bij de wereld'-campagne.

Aan de UGent wordt echter gewoon verder geïnvesteerd. Hoewel online te vinden is dat het nieuwe contract met

Metaalkunde? Voedingsleer? Alzheimer?

Een recente reclamecampagne van de KU Leuven in haar huisstijl.

www.kuleuven.be

Ontdek jezelf. Begin bij de wereld.

KU LEUVEN

Dienst marketing KU Leuven

“De imagocampagne van een universiteit is geen platte reclame om zielekens te winnen.”

ISABELLE VAN GEET (DIENST MARKETING KUL)

onder andere campagnes verzorgt voor Mora en Oasis. De contracten met externe bureaus nemen de grootste hap uit het jaarlijks reclamebudget, zo verduidelijkt Isabel Paeme, afdelingshoofd communicatie aan de

gaan dus niet enkel over het verkopen van zichzelf als product, maar eerder om het communiceren van haar zogenaamde positionering. "Het is de bedoeling de studenten uit te leggen waar je universiteit voor staat. In

Mortierbrigade 623.000 euro draagt, wordt dit ontkend door Isabel Paeme. Nochtans is naast profilering, objectief, duidelijk en grondig informeren over onderwijs, onderzoek en de maatschappelijke rol het belangrijkste aspect van de communicatie van de UGent, stelt Paeme.

Hoewel de KUL het oorspronkelijke plan van een nieuwe campagne liet varen, ontbreekt ook hier de transparantie, want er wordt geen budget vrijgegeven.

Isabelle Van Geet stelt dat de voor de hand liggende oplossing, namelijk het inzetten van marke-

tingstudenten, geen goed idee zou zijn: "Een marketingstrategie is niet op één dag ontstaan en het is bijna onhaalbaar om fulltime studenten mee te laten draaien in een interne werking die zich ontwikkeld heeft doorheen de jaren." Wat misschien wel mogelijk is, is het inzetten van studenten grafisch ontwerp. Zij zouden reclamebureaus als *Darw!n* eventueel kunnen vervangen bij de creatieve invulling van de campagnes. Ook hier toont de KUL dat ze openstaat voor evolutie in de problematiek omtrent investeren in reclame.

Lezersbrief De KU Leuven en haar pioniersrol voor een elitair onderwijs

De KULeuven vindt dat de democratisering uit de hand is gelopen en probeert dit te staven met het feit dat ze geen puike cijfers kunnen neerleggen wat de resultaten betreft van hun eerstejaars en wilt dit oplossen door studenten geen tweede kans meer te geven wanneer ze na hun eerste jaar geen 30% van hun studiepunten behalen. Ik noem dit een schijnoplossing voor een elitair onderwijs. Ze willen ons doen geloven dat het probleem zogezegd bij de studenten ligt die niet hard genoeg hun best doen. Zou het probleem in de eerste plaats niet liggen bij de sociale ongelijkheid waar Vlaanderen koploper is. Wetende dat iemand

met een moeder met een diploma lager onderwijs 60% minder kans maakt om verder te studeren dan iemand met een moeder met een hoger onderwijsdiploma, zullen het net die studenten zijn die het nog moeilijker zullen krijgen om een diploma te behalen. Deze studenten kennen de meeste moeilijkheden in het hoger onderwijs. Zij kunnen op minder externe middelen en begeleiding rekenen, wat hun kansen op slagen aanzienlijk beperkt. Ik begrijp niet dat de KULeuven hen de belangrijkste opstap naar sociale mobiliteit wilt ontnemen. De besparingen op studiebegeleiding zullen hier geen soelaas brengen, integendeel.

Wanneer Rik Torfs het volgende tweet "Voor beursstudent kost Combicket Rock Werchter meer dan twee jaar inschrijven aan de universiteit. Gelukkig blijft onderwijs democratisch," ben ik echt gedegouteerd. Ik noem dit een drogargument om een verhoging van het inschrijvingsgeld te verdedigen en de toegankelijkheid te kunnen beperken. Ik vind dat ik als beursstudent niet de keuze moet maken tussen studeren en ontspanning, want beide zijn basisrechten. Rik Torfs lijkt volledig te vergeten dat studeren wel wat meer inhoudt dan in het begin van het jaar een som geld op tafel neer te leggen. Boeken, kot, eten en ont-

spanning maken studeren al een stuk duurder. De studiebeurzen dekken de volledige studiekosten niet en zijn de dag van vandaag onvoldoende en de besparingen op het hoger onderwijs zullen de studiekost alleen maar doen stijgen. Ik moet daar nog eens bijrekenen dat ik meer zal moeten betalen voor mijn ontspanning zoals sport, jeugdbeweging en cultuurverrijking of de bus en trein te nemen. We worden geraakt door meer dan enkel de onderwijsbesparingen, want we zitten met een regering die jong zijn afstraft.

Willen we een kwaliteitsvol onderwijs dat toegankelijk is voor iedereen of niet? Iedereen heeft

het recht om te studeren. Onderwijs is een maatschappelijke prioriteit waar we samen in investeren om iedereen toegang te geven tot kennis en zelfontplooiing. Laten we investeren in betere studiebegeleiding en studievoorzieningen in plaats van 40 F-35's aan te kopen. Laten we de keuze maken om de vermogenden eindelijk ook te doen bijdragen door een miljoenairstaks in te voeren, in te zetten op fiscale fraude en alle cadeaus te investeren in basisrechten zoals onderwijs.

Wouter Vanduffel, onder-voorzitter Comac Leuven

Sociaal

STEVEN VAN BELLEGHEM KIJKT VOOR U IN DE TOEKOMST

“Straks zijn meer huishoudtoestellen dan mensen online”

In zijn boek *When Digital Becomes Human* schetst marketingfuturist Steven Van Belleghem zijn beeld van de toekomst. Een toekomst met weinig privacy, maar heel veel robots.

TOBIAS GEERINCKX-RICE

Steven Van Belleghem: «De toekomst wordt ongelooflijk! Wat tien jaar geleden nog *science fiction* was, heet nu gewoon *science*. De technologische revolutie is nog maar net begonnen. Het mobiele internet staat nog in de kinderschoenen. Net als het *Internet of things*, waar alles, van wasmachines tot auto's, met elkaar verbonden is. Binnen enkele jaren zijn meer huishoudtoestellen dan mensen online.»

“Artificiële intelligentie is een bedreiging voor de mensheid”

Ik kijk er al naar uit om mijn koffiezet te volgen op Twitter.

Van Belleghem: «Ik dróóm van de wereld waarin je koffiezet een chip bevat. Het kan dan zelf bijhouden hoeveel kopjes koffie jij dagelijks drinkt, en hoe vlug het zal verslijten. Een week voor dat gebeurt krijg je vanzelf een nieuwe toegestuurd.»

«Kijk, vandaag zijn klanten nog tevreden als ze via apps of websites in *real time* geholpen worden. In de toekomst zal zelfs onmiddellijk niet snel genoeg meer zijn. Bedrijven zullen problemen moeten oplossen vóór ze optreden. Autofabrikant Tesla doet dat al: als er wat scheelt aan je motor, bellen zij naar jou. Niet andersom.»

«Hun nieuwste modellen hebben zelfs een *auto-pilot*. De zelfrijdende auto van de toekomst is vandaag te koop, en rijdt bijna beter dan wij. Artificiële intelligentie wordt de volgende stap in de revolutie. IBM's nieuwste computerchip is zo slim als een bij. Eén chip in 2032 zal slimmer zijn dan een mens, in 2045 slimmer dan alle mensen op aarde

samen. *The Matrix* in het echt. Wat er na die zogenaamde *singularity* zal gebeuren weet niemand.»

Dokter Bibber

Als ik me die film goed herinner: weinig goeds.

Van Belleghem: (*glimlacht*) «Is het nu beter? In 50 procent van alle kankergevallen schrijven dokters niet meteen de beste behandeling voor. Onvoorstelbaar. Ze zijn niet dom, maar krijgen meer nieuwe *research* te slikken dan een mens kan verwerken. Maar wat als je al dat onderzoek laat inlezen door een supercomputer? In samenwerking met diezelfde dokters stijgt het slaagpercentage plots naar 90 procent! In de toekomst wil ik misschien wel liever dat een robot in me snijdt, dan een mens. Robots bibberen niet.»

Onze enige hoop lijkt het smelten van mens en machine. Zijn “wearables” zoals Google Glass en Apple's nieuwe polsband een eerste piepkleine stap naar zulke cyborgs?

Van Belleghem: «Dat zijn we al: mijn telefoon is een verlengstuk van mijn arm geworden. Google Glass is spectaculair, maar onhandig. We willen *cyborgs* zijn zonder er ook zo uit te zien. Apple's slimme horloge is minder ambitieus: het is vooral een gezondheidsmeter. Ik wil er alvast eentje. Zodra ik het gekocht heb, zal ik Apple ook toestemming geven om al mijn gegevens uit te lezen. Handig.»

Zegt u twee maanden nadat hun servers gekraakt werden.

Van Belleghem: (*droog*) «Ja. Toch denk ik geen seconde na over de mogelijke gevolgen. Eens je met zo'n band rondloopt mag je ook niet stilstaan bij wat je allemaal deelt met Apple en de rest van de wereld. Wie hun Messenger-app installeert, geeft Facebook toestemming om hem op ieder moment te filmen, en die beelden eender waarvoor te gebruiken.»

«Tot nu toe heb ik nooit het gevoel gehad dat ik daar nadelen van ondervind. Ik heb wel een gevoel van *return on data*: voor het opgeven van die informatie krijg ik heel wat in ruil. Google

geeft mij gratis goede zoekresultaten, andere zoekmachines niet. Google kent mij. Onze hersenen filteren 90 procent van wat ons niet interesseert gewoon weg. Onze technologie moet dat ook.»

Dreigen we zo geen generatie navelstaarders te worden?

Van Belleghem: «Natuurlijk functioneren je hersenen anders als je nooit een wereld zonder internet hebt gekend. Mijn jeugd verschilt spectaculair van die van mijn kinderen. Maar ik merk dat jongeren meer op lange termijn denken dan de CEO's die ik coach.»

Een kniesoor die beweert dat ze dat wel ontgroeien. Waren hun ouders op dezelfde leeftijd niet even idealistisch?

Van Belleghem: «Waarschijn-

“Waarom wordt iemand betaald om te vragen of ik een cola bij mijn Big Mac wil?”

lijk wel. Na twintig jaar werken verwerf je bepaalde privileges die je niet meer wil afstaan. Als je nog 60 jaar op deze planeet moet rondlopen, neem je kwesties zoals milieu ernstig. Veel jongeren willen zelfs geen auto meer. Dat was vroeger ondenkbaar.»

Sterven op Mars

Dezelfde kniesoor zou opmerken dat zij vandaag gewoon geen auto kunnen betalen. Na de robotre-

“In de toekomst is onmiddellijk niet snel genoeg”

Kalina De Blauwe

volutie hebben ze zelfs geen job meer.

Van Belleghem: «Die angst wil ik met dit boek ontkrachten. Mensen worden liever geholpen door andere mensen. Maar bedrijven werken vaak enkel uit gewoonte met werknemers. Wanneer ik pizza bestel, bel ik met een computer. Waarom betaalt McDonald's dan nog iemand om te vragen of ik een cola bij mijn Big Mac wil?»

«Wat die wagen betreft: de markt evolueert sowieso weg van *ownership*, naar *access*. Eigenlijk willen we gewoon toegang tot makkelijk vervoer en goede muziek, in plaats van een dure auto en stoffige platenkast. Bedrijven zoals Cambio en Spotify spelen daar handig op in.»

Hoe komen we van allesoverheersende robots bij Cambio? Hoe rooskleurig ook, de toekomst lijkt net iets minder spannend dan aan het begin van dit interview.

Van Belleghem: (*lacht*) «Wees gerust, het kan ook mislopen. Elon Musk, de stichter van Tesla, bezit ook een ruimtebedrijf: SpaceX. Hij vertelde me met uitgestreken gezicht dat hij

wil sterven op Mars. Het is zijn *back-up* voor de aarde. Artifici-

“De technologische revolutie is nog maar net begonnen”

ele intelligentie is volgens hem de grootste bedreiging voor de mensheid. En hij is een pak slimmer dan ik.»

Veto op iPad

Lees Veto op de intuïtieve iPad-app. Speciaal aangepast aan uw tablet-pc

Internationaal

LEUVENSE KRINGEN ZOEKEN TOENADERING TOT INTERNATIONALE STUDENTEN

Cantussen in het Engels is ook traditie

De KU Leuven internationaliseert en de kringen moeten mee. Ze hanteren daarbij een verschillende aanpak en boeken wisselende resultaten.

MARGOT DE BOECK

“Sinds vorig jaar draait VRG Internationaal zeer goed,” vertelt functieverantwoordelijke bij VRG Willem Theus. “Het aantal medewerkers is dit jaar verdubbeld van vijf naar tien, waaronder ook één internationale student, de Portugees Vasco. Zo hebben we meer mankracht, en hebben we met Vasco een duidelijker beeld van wat leeft bij internationale studenten,” weet Theus.

“Onlangs organiseerden we samen met VTK een cantus voor 150 man. Er is een kern van internationale studenten die naar cantussen komt, die zijn dan in het Engels. Er komen ook een paar Belgen naar de cantus. Zo blijft het traditie, maar

van onze internationale studenten met een VRG-trui in hun thuisland. Er blijven foto's toekomen. Dat is echt tof,” besluit Theus.

Muilersfeestje

VTK springt ook mee op de internationale kar. Sinds dit jaar is internationaal met vijf medewerkers een volwaardige functie in het presidium. “We wilden vele nieuwe ideeën uitvoeren, zoals een Engelstalig magazine,” vertelt coördinator Sebastien Cantillon.

Zo organiseert VTK regelmatig een fakfeestje in 't ElixIr om internationals naar haar fakbar te lokken. “Geïnspireerd door de Bedrieg-je-lief-TD in Diepenbeek organiseerden we vorige week

Martijn Stoop

ten wel uitzonderlijk goed,” oppert Cantillon.

“Een vijfde van onze studenten is internationaal, vanaf de master is het ongeveer gelijk verdeeld. Zij vormen dus een belangrijke doelgroep.” Of VTK internationale studenten in haar presidium wil? Cantillon: “Dit is een pril initiatief. Wij zijn ervan overtuigd dat hier een grote meerwaarde en veel potentieel zit, zeker omdat verschillende internationale studenten hier een volledige tweejarige master volgen.”

Niet marginaal

Ook het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte heeft een groot aantal internationale studenten. Er is geen aparte functie internationaal, omdat alle functies zich ook richten tot internationals. “We willen de internationale studenten niet mar-

ginaliseren door hen slechts in een functie te vertegenwoordigen, maar al onze studenten gelijk behandelen,” verklaart NFK-preses Ewoud De Sadeleer.

Lange tijd was NFK pionier met hun internationale werking. Zo hadden ze als eerste internationale studenten in hun presidium, en voorzagen ze al snel in tweetalige communicatie.

De interesse van internationale studenten in kringactiviteiten is echter klein. De Sadeleer analyseert: “Internationals zijn bij ons meestal ouder en hebben andere interesses. Ze verwachten academische activiteiten, zoals debatten en leesgroepen.”

“Bovendien hebben internationale studenten een ander ritme, waarbij ze vooral activiteiten willen in het weekend, die de Vlaam-

se vrijwilligers in onze kring niet kunnen aanbieden. Vroeger zaten er internationale studenten in het presidium. Voor dit jaar vonden we niemand.”

Tinati, filosofiestudent uit Georgië en ex-presidiumlid, vertelt: “Belgen zijn fijne mensen en ik wil hen graag leren kennen. Het presidium was echter te veel werk. Sommigen pleiten voor een aparte werking voor internationale studenten. Maar het zijn allemaal mijn vrienden, en ik wil het liever samen houden,” besluit Tinati.

“We denken eraan volgend semester een vrijwillig platform voor internationale studenten te voorzien. Daar kunnen zij evenementen organiseren, die door ons presidium zullen worden ondersteund,” hoopt De Sadeleer het probleem op te lossen.

“Internationals willen uitgaan in het weekend. Maar dan is ons presidium er niet”

EWOUD DE SADELEER, PRESES NFK

is het ook anders.”

Een ander succesvol initiatief is de *International wall*. “Die hangt in ons secretariaat. Het zijn foto's

last-minute een fakfeestje onder het motto van een muilersfeestje. Dat leek ons een ludiek idee. De cocktails waren volgens onze klan-

Speedfriendshipping in Pangaea Vrienden voor het even

Studenten van de KH Leuven kregen de kans om kennis te maken met hun internationale compagnons.

Een unieke ervaring, en dat is spijtig.

JAN BUTS

Wie zich als internationaal student niet welkom voelt en nood heeft aan integratie kan steeds terecht bij Pangaea. Dat is een ontmoetingscentrum dat regelmatig activiteiten organiseert en vooral een thuis weg van huis heet te zijn. Vorige week donderdag werd de gelagzaal uitgeleend aan studenten Kinder- en Jeugdzorg. Dat gebeurde in het kader van een avondje *speedfriendshipping*. Op zo'n avond praat je in kleine groepjes over een opgelegd onderwerp in de hoop dat je toevallig een vriend voor het leven tegen het lijf loopt. Het idee is mooi, maar lukraak is niet altijd raak.

Zielzoekers

De Leuvense studenten hadden echter nog een ander motief. Zij hadden de op-

dracht gekregen kennis op te doen over andere culturen en daar nadien verslag over uit te brengen. Om het initiatief in goede banen te leiden, was er een doorschuifstelsel voorzien en richtvragen voor discussie. Zo werden onderwerpen als de behandeling van andersvaliden of simpelweg toekomstplannen letterlijk op tafel gelegd. Aldus konden interculturele vooroordelen beoordeeld worden op hun validiteit.

De buitenlandse aanwezigen vormden een mooie greep uit het globale aanbod. Een Chinees, een Ethiopiër en een Libanees kwamen het café binnen. Vol enthousiasme voorzagen ze zichzelf van een naamkaartje en een drankje, om vervolgens welwillend wildvreemden aan te spreken. Zij bevestigden dat het niet makkelijk is om in contact te komen met de gemiddelde Belg.

Steeds weer uitten de gaststudenten hun frustratie omtrent twee uitersten. Ofwel blijkt de autochtone student niet onvriendelijk, maar gereserveerd, ofwel zingt hij hymnen in een staat van delirium. Wel was men stevast onder de indruk van het organisatorisch functioneren van de inheemse instituties.

Grenzeloos gekunsteld

Die observaties werden met een beleefde glimlach bevestigd en verantwoord. Er

Vol enthousiasme voorzagen ze zichzelf van een naamkaartje en een drankje, om vervolgens welwillend wildvreemden aan te spreken.

werd geopperd dat de nationale stuurse houding te wijten is aan het syndroom van de bankaadappel. De Belg is enkel tevreden wanneer hij ontevreden kan zijn, en schreeuwt moord en brand zolang niemand het horen kan. Nationale trots bleek dan weer een provinciale bevoegdheid: lachen met Limburg stond op het curriculum. Wanneer de opgelegde onderwerpen uitgeput bleken, werd er verwezen naar frieten met stoofvlees.

De andere kant van de tafel pakte het heel anders aan. Met geduld werden sociale en levensbeschouwelijke kwesties uitvoerig uiteengezet door de internationalen. Bij hen was geen spoor van scepticisme te bespeuren en zij benutten met overgave het aangeboden forum. Karikaturen van fundamentalisme, ongelijkheid en simpelweg anders-zijn werden met verve ontbloot.

Na een voor sommigen verrijkend gesprek ontbond het gezelschap echter spoedig. In een zee van bezadigde beleefdheid dreef een impliciete cultuurschok het supercontinent uit elkaar.

Internationaal

INTERVIEW SUSAN NEIMAN, JOODS-AMERIKAANS WIJSGEER IN BERLIJN

“Geloof de leugens niet!”

Moreel filosoof en kersvers Spinozaprijswinnaar Susan Neiman over Europa, het levensbelang van reizen, en de uitdagingen van volwassen worden in een kinderlijke samenleving.

TOBIAS GEERINCKX-RICE

U woont nu al 15 jaar in Berlijn. Beschouwt u zichzelf nog als Amerikaan?

Susan Neiman:(lacht) «Een lastige vraag. Ik heb inmiddels al een groter deel van mijn leven doorgebracht in Europa dan in de Verenigde Staten. Ik voelde me alvast nooit echt thuis in mijn geboortestad Atlanta. Ik verlangde naar een meer intellectueel en werelds milieu. Europa stelde ik me voor als een plaats waar een vrijer geestelijk leven mogelijk was. Misschien was ik altijd al een beetje Europeaan.»

“Onze bewakers houden ons graag naïef”

Volgens het cliché moet een goede Amerikaan in zijn vroege twinties aan een rotvaart door Europa razen, om er dan nooit meer te komen.

Neiman: «Zo'n, euh, uitstapje heb ik ook gemaakt, hoor. Maar wat later kreeg ik een beurs om terug naar Europa te verhuizen, ditmaal voor een jaar. Toen al was het voor mij duidelijk dat onze visie op reizen vaak heel oppervlakkig is, en dat het niets voor mij was. Er is niets mis met een ontspannende vakantie, maar echt “reizen” is voor mij: ergens wonen en de taal leren. Minder dan een jaar is dan tijdverspilling.»

“Erasmus is nét geen complete ramp”

Dat zullen onze vele Erasmuslezers niet graag horen.

Neiman:(zucht) «Dat Erasmusprogramma is nog nét iets beter dan het Amerikaanse equivalent, maar dan enkel omdat het geen complete ramp is. Studies tonen ook aan dat het heel wat

minder succesvol is dan men het voorstelt. Studenten krijgen geen inzicht in de taal en cultuur waarin ze terechtkomen.»

(fel) «Dat wederzijds begrip is net de belangrijkste uitdaging voor jonge Europeanen vandaag. Europa móét sterker worden. Als ik Nederlanders een uur hoor uitweiden over die domme Belgen – of andersom! – vraag ik me verbouwereerd af: wie zien jullie het liefst de volgende wereldmacht worden: een verenigd, sociaal en democratisch Europa? Of China? De keuze is aan jullie.»

Fernweh

«Vertrouwde met een andere cultuur is ook nodig om niet enkel de wereld, maar ook je eigen achtergrond beter te begrijpen. Het werpt een kritisch licht op “vanzelfsprekendheden” die vaak verre van vanzelfsprekend zijn. Tegelijk ga je zo anders naar je eigen cultuur kijken, dat je er nooit meer volledig deel van kan uitmaken. Het nadeel daarvan is dat je je nooit meer ergens helemaal thuis zal voelen. Maar dat woog voor mij niet op tegen de voordelen.»

«Ik was 28 toen ik voor het eerst naar Europa verhuisde. Voor jullie gemiddelde lezer is dat al vrij oud. En net hén wil ik op het hart drukken dat ze meer hebben om naar uit te kijken, dan ze misschien denken. Het loopt allemaal niet zo'n vaart als men ons probeert wijs te maken. Het is onzin dat de mooiste jaren van ons leven die tussen 18 en 28 zouden zijn.»

Bah. Dat zijn net de ergste.

Neiman:(lacht) «Volledig akkoord! Ik zweer het: het zal enkel beter worden. Toch worden we dagelijks bestookt met de leugens dat het daarna enkel bergaf gaat. Uiteraard voelt op die leeftijd iedere beslissing aan alsof die de rest van je leven zal bepalen: wat je gaat studeren, waar je werkt, met wie je samenwoont. Dat zijn weliswaar je eerste belangrijke beslissingen, maar het is zeker niet je laatste kans. Integendeel. Je krijgt er nadien nog veel meer, en veel betere. Geloof de leugens niet!»

«Ik had het geluk om net op die leeftijd in Berlijn aan te komen. Berlijn is nog steeds een bijzondere stad, en toen zeker. De periode waarin mensen geacht werden te studeren, was in Europa ook veel langer dan in de VS. Het merendeel van mijn Amerikaanse vrienden was al volop in de weer met trouwplan-

Kalina De Blauwe

nen of de zoektocht naar de perfecte school voor hun kinderen. Het was bevrijdend om tussen mensen te leven die een heel decennium ouder waren, en nog niet hadden beslist wie ze voor de rest van hun leven wilden zijn. Die mensen zijn vandaag

“Het is onzin dat de mooiste jaren van ons leven die tussen 18 en 28 zouden zijn”

minstens even gelukkig. Er is zoveel meer mogelijk dan we durven geloven.»

Forever young

«Onze obsessie met adolescentie heeft trouwens een sinistere keerzijde. Het impliceert dat je leven enkel nog bergaf zal gaan, net als je op het moeilijkste punt bent beland. Het verleidt je om nog maar weinig van het leven te verwachten, ook al ben je – hopelijk – nog niet eens halfweg. En wie weinig verwacht van het leven, stelt geen hoge eisen. Dat komt een heleboel mensen heel goed uit.»

Reikt dat complot dan veel dieper dan marketeers die te dure elektronica willen verpatsen aan onzekere jongvolwassenen?

«Ik weet niet of we van een complot kunnen spreken. De achttiende-eeuwse filosoof Immanuel Kant wist het al: we zitten gevangen in onvolwassenheid, maar wel eentje die we onszelf opleggen. Natuurlijk hebben ook onze “bewakers” – de term die Kant zelf gebruikt – er alle belang bij om ons zo kinder-

lijk mogelijk te houden. Kinderen zijn naïef. Een volwassene die kritisch nadenkt, is gevaarlijk.»

(cynisch) «Gelukkig zijn we te lui om op te groeien, en spelen we het spel ijverig mee. We vinden het doodnormaal dat zoge-

“Een volwassene die kritisch nadenkt is gevaarlijk”

naamde volwassenen honderden euro's uitgeven aan elektronisch speelgoed dat ze na een jaar alweer beu zijn. Tegen iemand die kritiek durft te uiten op de vaak perverse maatschappij waarin we leven, zuchten we: *grow up.*»

Scherp

• • • • •

Existenz

De studenten ingenieur-architect van Existenz staan bekend om hun hippe feestjes in gebouwen die ze zelf renoveren. Vorige maandag hielden ze het TBC-café open in de voormalige Tuberculosekliniek in de Minderbroederstraat.

Gesteld

FOTO'S: MEREDITH GELDOLF

Student

Hertogensite wordt groene long in benedenstad

Afgelopen maandag presenteerde de stad Leuven haar masterplan voor de Hertogensite, een gebouwencomplex tussen de Brusselsestraat, de Kapucijnenvoer en de Minderbroederstraat. Het plan moet van de buurt een groene, autoluwe woonwijk maken.

MIKA TUYAERTS

Leuven bouwt. Projecten als de heropwaardering van de Vaartkom, de werken rond Gasthuisberg en de heraanleg van de Tienestraat zijn al aan de gang of afgelopen, maar nu krijgt ook de benedenstad een stevige upgrade. De Hertogensite zal er binnen tien à vijftien jaar helemaal anders uitzien dan de grauwe buurt die ze vandaag is.

Carl Devlies, schepen van ruimtelijke ordening, doet het masterplan uit de doeken. "We willen van de buurt een groene stadswijk maken met de nodige woonruimte. Hiervoor halen we de Dijle terug naar boven. In die groene, moderne buurt zal het erfgoed dat zich op de site bevindt maximaal geïntegreerd worden, denk maar aan de oude stadswalling."

Openbaar vervoer

"Daarnaast hebben we de doelstelling om Leuven klimaatneutraal te maken in het achterhoofd gehouden. Er zal gebruik gemaakt worden van een duurzaamheidsmeter om het project integraal te screenen op zijn duurzaamheid en ook zal er een collectieve energievoorziening voor de gebouwen worden uitgewerkt. Daarnaast wordt ingezet op openbaar vervoer en fietsen, die zich via nieuwe fietsverbindingen, onder andere de laatste schakel in het Dijlepad, beter kunnen verplaatsen."

Over de mogelijke aanleg van een tramlijn, waar *Veto* eerder over berichtte (zie *Veto 4107*) is Wim Vandevorst, projectcoördinator Hertogensite duidelijk. "We willen van Hertogensite een autoluwe wijk maken en bijgevolg inzetten op duurzaam transport, onder andere openbaar vervoer."

"Er komt een park van één hectare groot, waar studenten zich kunnen uitleven"

WIM VANDEVORST (PROJECTCOÖRDINATOR)

"Over de aanleg van een tramlijn of een andere vorm van hoogwaardig openbaar vervoer zijn er geen concrete plannen. In het masterplan werd hiermee wel rekening gehouden. Als er al een tram zou komen, is er een traject over de site gevrijwaard. Dit met voldoende ruime bochtstralen waardoor de opties voor hoogwaardig openbaar vervoer maximaal worden opgehouden."

Aula's weg

De site herbergt vandaag enkele aula's en ziekenhuizen waar studenten stage lopen. Die zullen verdwijnen, aldus Vandevorst: "De ziekenhuisdiensten worden verplaatst naar UZ Gasthuisberg. UZ Leuven zal met een welzijnstoren wel nog een afdeling eerste- en tweedelijnszorg zoals dokters, apothekers of een fitnessruimte in de binnenstad houden. In het project wordt momenteel ook een woonzorgcentrum voorzien. Ook de onderwijsfunctie zal verdwijnen."

"In die groene, moderne buurt zal het erfgoed dat zich op de site bevindt maximaal geïntegreerd worden"

CARL DEVLIES (CD&V, SCHEPEN VAN RUIMTELIJKE ORDENING)

DE TIENDE EDITIE VAN LOKOMOTION

Vlotte verjaardagseditie

LOKOmotion, het fuifconcept van LOKO, was dit jaar toe aan zijn tiende editie. Het verjaardagsfeestje werd verzorgd door tientallen deejays op elf locaties.

JAN COSTERS

Hoewel er voldoende publiciteit was, kwam de respons voor het evenement maar traag op gang. Nog een duizendtal beschikbare tickets op donderdagmorgen waren het gevolg. Veel studenten lieten het na tickets te kopen uit vrees voor een herhaling van het scenario van voorgaande edities, beheerst door lange wachtrijen en overvolle zalen. Uiteindelijk werden de dag zelf echter veel tickets verkocht, waardoor er toch meer mensen waren met een ticket dan vorig jaar.

LOKO was erop gebrand om komaf te maken met deze vrees en LOKOmotion dit jaar te bombarderen tot *quality nightlife event*. Waar de focus vorige jaren vaak op Alma 2 lag, kende deze editie een verschuiving met een focus op een volwaardige line-up in elke zaal. De line-up bestond niet enkel uit grote namen, maar had ook opkomend talent in de gelederen.

Facebook updates

Tot middernacht bleef het uitgaand studentenvolkje op zich wachten, wat resulteerde in halflege zalen. Daarna verbeterde de situatie echter. LOKO liet via updates op Facebook voortdurend weten welke zalen nog plaats hadden, waardoor lange wacht-

rijen en overvolle zalen, het grootste knelpunt van eerdere jaren, nergens te bespeuren waren.

Het vlotte verloop van LOKOmotion kwam volgens Pieter Cocquyt, activiteitencoördinator LOKO, door de goede samenwerking tussen LOKO en de kringen. Die speelden een belangrijke rol bij zowel het adverteren vooraf als het in goede banen leiden van het evenement op het moment zelf. Een goede samenwerking was er ook met de politie, waardoor de overlast door luidruchtige dronkaards beperkt werd tot het mini-

mum. De grootste incidenten waren het verdwijnen van een usb-stick van een deejay en de elektriciteit die even uitviel in Alma 2. Het feest draaide op volle toeren tot 5 uur, wanneer de meeste zalen hun deuren sloten. Voor de Albatros mocht het allemaal wat meer zijn, de *afterparty* ging daar door tot 8 uur.

De grootste incidenten waren het verdwijnen van een USB-stick van een deejay en de elektriciteit die even uitviel in Alma 2

Karolien Wilmots

Karolien Wilmots

Student

STUDENTENVOORZIENINGEN MOETEN BESPAREN

KU Leuven doet duit in zakje

Vorige week vrijdag werd besloten hoe de besparingen op studentenvoorzieningen er in praktijk zullen uitzien. De KU Leuven zal 250.000 euro uit haar reserves bijleggen om de besparingen op te vangen. Ook de reserves van de dienst Studentenvoorzieningen worden aangesproken.

QUINTEN EVENS

Vorige maand werd bekend gemaakt dat de KU Leuven een kleine 500.000 euro moet besparen op studentenvoorzieningen in Leuven (zie *Veto 4105*). Zowel Alma, Velo, LOKO als huisvesting kwamen in het vizier. Het Gemeenschappelijk Bureau (GeBu), dat instaat voor het dagelijks bestuur van de universiteit, legt dit jaar ongeveer 250 000 euro bij.

“Op voorstel van mij is aanvaard dat de helft van de besparingen uit de reserves van het GeBu komt,” stelt vice-rector studentenbeleid Rik Gosselink. Beschermeling nummer 1 is Alma. “Ondanks het feit dat Alma er voor een stuk bovenop is gekomen, blijven de verkoopscijfers dalen en dat is een gevaarlijke situatie waarop we willen anticiperen,” legt Jan De Vriendt, directeur van de dienst Studentenvoorzieningen, uit. Zo wordt onder meer 35.000 euro verschoven van het project *Living Campus* naar Alma, door het project on hold te zetten.

LOKO getroffen

Ook LOKO, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie, werd betrokken bij de besprekingen. Hun vraag gaf aanleiding tot de tegemoetkoming aan Alma. “Als je kijkt naar wat telt voor de doorsnee student, denk ik dat Alma het belangrijkste is”, vertelt Elly Suys, coördinator sociaal bij LOKO.

De kringenorganisatie moest in se ook een kleine vijf procent besparen. “Voor ons zou dat teveel zijn,” aldus Suys. “De KU Leuven heeft echter gezegd dat ze de studentenkoepel willen beschermen.” De universiteit halveert

die vijf procent nu, en de dienst Studentenvoorzieningen spreekt op haar beurt haar reserves aan om dat procent terug te dringen tot 1,2 procent.

De impact blijft. Suys: “Dit academiejaar moeten we 2000 euro vinden. Dat gaat moeilijk worden, maar we zijn al bezig met het zoeken naar meer sponsors. We moeten nog afwachten of we geen activiteiten moeten afschaffen.”

“Vijf procent besparen zou voor ons te veel zijn”

ELLY SUYS (LOKO SOCIAAL)

ten afschaffen.”

Ook de huur van gesubsidieerde kosten gaat omhoog. Waar de huurprijs normaal met 1 procent zou stijgen, komt er dit jaar nog 1 procent bij. “Bij huisvesting worden ook een paar projecten uitgesteld of niet doorgevoerd”, aldus De Vriendt.

Velo tot slot, heeft genoeg overschot op haar begroting. “De vijfhonderd euro die zij moeten besparen is voor hen minder een probleem”, alsnog Suys.

Magere jaren

Suys hoopt dat de situatie na twee jaar verbeterd zal zijn, “maar nu hebben wij

daar totaal nog geen zicht op. De Vlaamse Regering laat ons daar heel weinig van weten. Voor ons is de vraag hoeveel meer er bespaard moet worden op studentenvoorzieningen in de toekomst en hoeveel de KU Leuven wil bijspringen.”

Gosselink benadrukt dat de reserves van de KU Leuven niet bodemloos zijn. “Het blijft afwachten. Ik denk dat de universiteit - bijvoorbeeld vanuit de verhoogde inschrijvingsgelden - opnieuw zal bijspijkeren als de situatie volgend jaar hetzelfde is. Maar je kunt die reserves niet blijven gebruiken.”

Er wordt 35.000 euro verschoven van het project Living Campus naar Alma, door het project on hold te zetten.

Studentenvoorzieningen zijn onder meer de gesubsidieerde residenties van de KU Leuven, studentenkoepel LOKO en -onrechtstreeks- dit blad. (Foto's Kalina De Blauwe.)

Sinterklaas op kot Genoeg snoep om tot Pasen door te komen

De dagen worden korter en zonder sjaal je kot verlaten is een marteling. De winter is duidelijk op komst. Voor velen betekent dat slechts één ding: de goedheiligman is in het land.

CATHERINE HECHTER

Niet alleen naïeve kindjes en *chocololics* vieren Sinterklaas. Ook veel Leuvense koten hebben een vaste traditie om de man met de witte baard te eren. De kotgenoten van Regina Mundi Leuven spelen Sinterklaas en Zwarte Piet voor elkaar. gangverantwoordelijke Liesbeth legt uit: “We hebben verschillende gangen op kot, met ongeveer 12 tot 20 mensen per gang. Elke kotgenoot legt donderdagavond een schoen op de gang, maar aangezien schoenen redelijk vuil zijn, leggen we ook een bord of een pot buiten. Dan begint het wachten.”

“Iedereen moet stiekem iets lekkers voor elkaar leggen, maar we mogen niet betrappt worden. Sommige mensen hebben er de sport van gemaakt om de hele nacht wakker te blijven. Want als je wordt gezien, is het trakteren. We krijgen zo veel snoep dat ik er tot Pasen van kan genieten. Ook zitten er originele dingen tussen, zo heb ik ooit een pintje gekregen,” vertelt Liesbeth verder.

Ook op UP-koten is Sinterklaas spelen voor de andere kotgenoten een gewoonte. Elke bewoner koopt iets, zoals snoep, en legt het in de schoen die klaarstaat voor de deur. Maar betrappt worden heeft andere

consequenties, namelijk koekjes bakken voor iedereen op kot. Een zwaardere straf dan trakteren voor zij die geen keukenprinses of -prinsessen zijn.

Sinterklaasontbijt

Op Copal pakken ze het anders aan met een spelletjesavond op donderdagavond. Ook heeft het Sinterklaasteam laten vallen dat er hoog bezoek zal komen uit Spanje. De dresscode is natuurlijk pyjama, vergezeld

De dresscode is natuurlijk pyjama, vergezeld met een mok

van een mok. Voor degene dit het niet te bont hebben gemaakt donderdag is er vrijdagochtend een sinterklaasontbijt, met een overvloed aan chocolade, mandarijntjes en speculaas.

De inwoners van de Frederik Lintstraat vieren Sinterklaas niet. Zij schrijven allemaal een brief of maken een tekening voor iemand anders, namelijk Flinterklaas. Hij gaat met de kotpot snoep kopen en legt het dan in de schoentjes van de schone slapers om 6 uur 's morgens.

Voor degene die geen Sinterklaas hebben op kot is er een laatste hoop. Ga vrijdag met je grootste paar schoenen aan naar de Alma, geef een schoen af en eet op kousenvoeten. Daarna krijg je jouw schoen gevuld terug. Hopelijk met chocolade en niet met een koninginnenhapje.

Student

INTERVIEW BOBSLEEËRS VAN DE JUNIOR BELGIAN BULLETS

Sleetje rijden aan 120 km/u

Studentes Lien De Decker (20) en Hanne Wouters (22) dromen ervan om met hun bobslee naar de Olympische Spelen te gaan. Op weg naar 2018 proberen ze (financieel) niet te crashen.

BRECHT CASTEL

Op de atletiekpiste van het Sportkot doen vier meisjes rare oefeningen met elastieken. Lien roept lacherig "Ju!" naar Hanne. Daarop begint Hanne als een jong veulen te spurten met Lien als ballast.

Lien heeft net als in de slee en het interview de touwtjes stevig in handen. Zij studeert criminologie en is al een jaar piloot bij de Junior Belgian Bullets. Hanne is nog maar een paar maanden remmer bij het team en zit in haar master psychologie.

Bobsleeën voor vrouwen is een jonge sport in ons land. Op de Olympische Winterspelen in Sochi werden de Belgian Bullets met Elfje Willemsen en Hanna Mariën dit jaar wel knap 6e.

Wat is jullie plaats binnen het Belgische bobsleeën?

Lien De Decker: «Wij maken deel uit van de nationale juniorploeg. Je bent junior tot je 26ste. Binnen de pilotes is er nog geen echte hiërarchie. Bij de remmers is er een soort rangschikking van wie bij welke pilote zit.»

Klopt het dat jullie zelf sponsorgeld moeten aanbrengen voor het team?

Hanne Wouters: «Ja, elk jaar moeten we elk 5000 euro verzamelen. Bobsleeën is een heel dure sport. Grote sponsors vinden is haast onmogelijk, dus zoeken we kleine sponsors of organiseren we een eetfestijn. Dat is echter heel moeilijk en tijdrovend. Tot twee maanden geleden had ik nog nooit in een bobslee gezeten en dan is het moeilijk om mensen te overtuigen.»

Grasmaaier

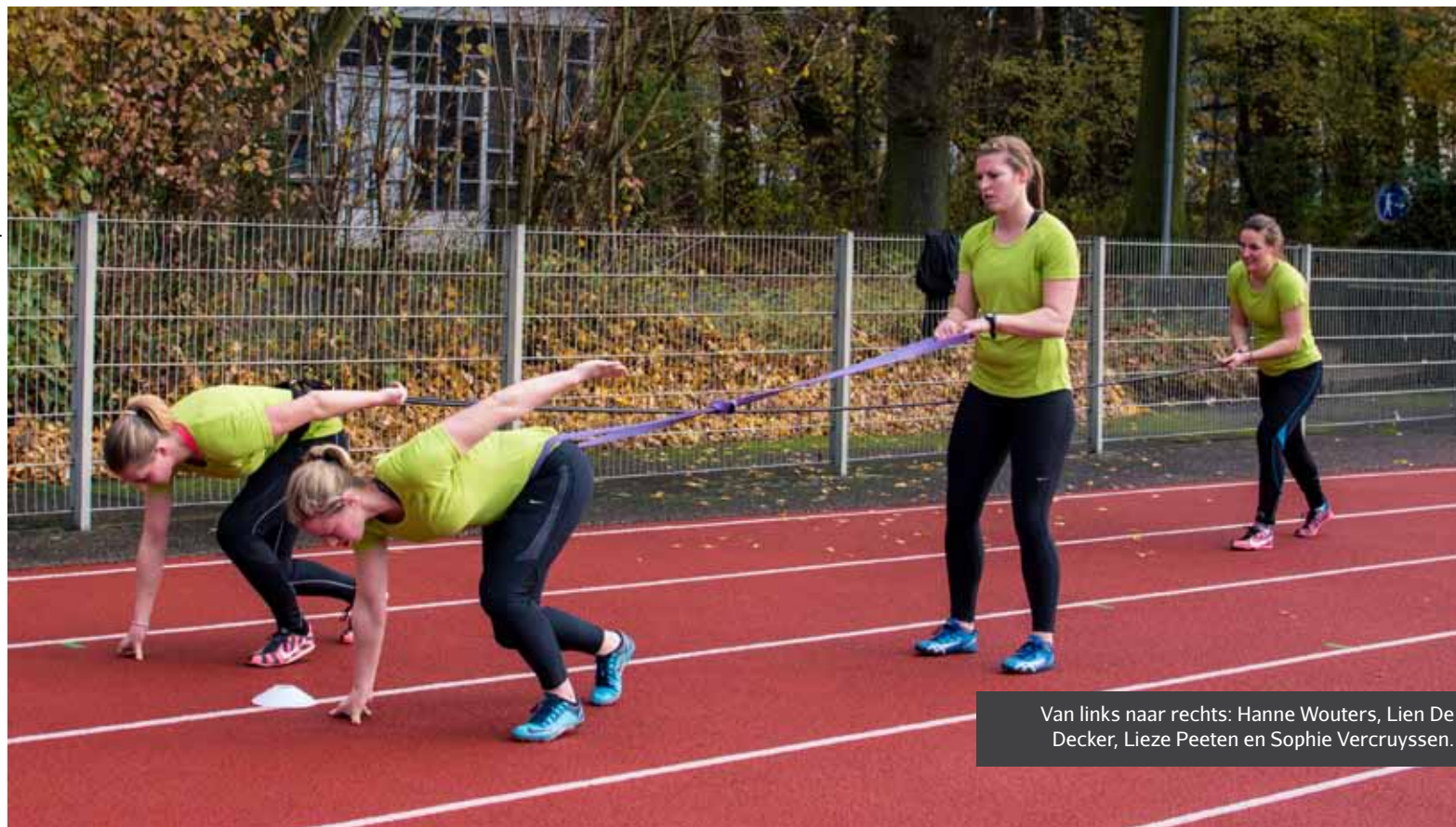
Hoe trainen jullie hier in België?

Wouters: «We doen vooral atletiek- en krachttrainingen om explosiviteit te kweken. We hebben ook een *pushcar*, een soort simulatie van een slee.»

De Decker: «Vanaf september gaan we soms naar Letland om op ijs te kunnen lopen. Daar is een soort bobsleestartbaan, maar daar trainen kost 150 euro per uur!»

Hanne, op Twitter postte je dat je oefent met een grasmaaier?

Wouters: «(lacht)Ja, voor ik geselecteerd was voor het team wou

Van links naar rechts: Hanne Wouters, Lien De Decker, Lieze Peeten en Sophie Verduyssen.

Karolien Wilmots

ik toch wat trainen en mijn mama had gezegd dat ik dan maar het gras moest afrijden.»

De Decker: «Of met winkelkarretjes in de supermarkt! Bobsleeën is iets dat nooit stopt, je staat er mee op en je gaat er mee slapen. Mijn dag wordt gepland rond mijn trainingen, zoals andere studenten plannen rond hun les.»

Hoe combineren jullie je studie met bobsleeën?

De Decker: «Spreiden is het toverwoord. Als we vrije momenten hebben op buitenlandse trainingen zijn we meestal samen aan het studeren. Voor de rest zijn wij eigenlijk – dat is erg om te zeggen – vrij saaie mensen. (lacht) Buiten onze sport toch!»

.....

“Ik train zelfs met winkelkarretjes. Bobsleeën stopt nooit.”

.....

PILOOT LIEN DE DECKER

«Dankzij het topsportstatuut heb ik vorig jaar mijn examens bijvoorbeeld in februari gedaan, tijdens de Winterspelen waarvoor ik niet geselecteerd was.»

Bobsleeën lijkt ons voor een groot deel tussen de oren af te spelen. Helpen jullie studies daarbij?

Wouters: «Ja, ik vind dat heel interessant, omdat ik later ook sportpsychologe wil worden. Bij bobsleeën moet je elkaar heel hard vertrouwen. Als piloot heb je ook een grote verantwoordelijkheid. Er

zit iemand vanachter en als er iets gebeurt dan...»

De Decker: «... is het mijn schuld! Als je nog maar twijfelt aan het vertrouwen dat je remmer in jou heeft, dan begin je aan jezelf te twijfelen. Dan heb je kans op crashes. Het moment na een crash is mentaal het zwaarste. Als remmer is dat echt heel pijnlijk: je komt met de schouder, de rug en het hoofd bijna op het ijs terecht. Als piloot is dat heel moeilijk om te verwerken. Voor de piloot is het mentaal veel moeilijker dan fysiek.»

Wouters: «Ik doe mijn thesis trouwens over het verband tussen teamvertrouwen en prestatie. (aarszelend) Dus eigenlijk ben ik een casestudie van mijn eigen thesis. Ik ga het wel bij anderen onderzoeken, maar het is echt wel heel interessant omdat je het zelf ook meemaakt. Een vragenlijstje tussen twee runs lijkt me geen goed idee. “Teamvertrouwen? Nul.” (lacht)

De Decker: «Dan ga ik wel even wenen voor ik moet afdalen!» (lacht)

Wat zijn jullie doelen?

De Decker: «In februari is er het WK voor junioren in Altenberg. En het grote doel is natuurlijk om één of twee keer aan de Olympische Spelen deel te nemen.»

Wouters: «Ik heb nu veel stress omdat ik sponsoring moet zoeken en het is lichamenlijk soms zwaar met crashes. Dan vragen mijn ouders: “Waarom wil je dat doen?” En dan zeg ik: “Maar, wie weet, sta ik binnen drie jaar op de Spelen! Dan ben ik dit allemaal vergeten.»

Diamond Turtle

Hoe belangrijk is het om een goede slee te hebben?

De Decker: «Ik denk dat je start meetelt voor 40%, je sturen ook voor 40% en je materiaal voor 20%. Elfje was voor Spanky (de snelle bob van het seniorenteam, red.) ook al een toppiloot, maar dat kwam er gewoon niet uit omdat ze niet het juiste mate-

riaal had. Je slee is zeker zeer belangrijk op hoog niveau.»

«Onze sleeën zijn oudere broertjes van Spanky. Onze ene bob heet Sharky en mijn bob heet Diamond of Turtle. Of Diamond Turtle!» (lacht)

Hoe voelt het om in een bob te zitten?

De Decker: «Na je start ben je redelijk kapot en spring je in de slee. Je probeert in een zo kort mogelijke tijd je hartslag terug normaal te krijgen, zodanig dat je geconcentreerd kunt sturen. Dan probeer je het plan in je hoofd zo goed mogelijk uit te voeren. We halen heel hoge snelheden, maar als piloot voelt dat trager aan. Tijdens een afdaling zie ik echt alles.»

Wouters: «Ik zie niks. Ik zit met mijn hoofd tussen mijn knieën. Voor mij is een afdaling vollen bak

.....

“Ik ben een casestudie van mijn eigen thesis”

.....

REMMER HANNE WOUTERS

aanlopen, inspringen en dan zo snel mogelijk stil zitten. Ik leer ook alle bochten van buiten en dan voel ik of we goed of slecht bezig zijn. Op het einde roept de piloot “Ja!” en dan kom ik recht en rem ik.»

Kunnen jullie begrijpen dat sommige sportliefhebbers het saai vinden om naar bobsleeën te kijken?

Wouters: «Ik begrijp dat wel...»

De Decker: «Ik begrijp dat niet!»

Wouters: «Ik had dat in het begin ook. Als je er niets van kent, dan ziet dat er allemaal hetzelfde

uit. Als het vaker op tv zou komen, dan zouden mensen het beter begrijpen. Je moet gewoon denken: “Die gaan tegen 120 km/u naar beneden met enkel een helm-pje als bescherming en met een zot vooraan die aan wat touwen trekt!”»

De Decker: «Ja inderdaad, je moet vooral letten op de starttijden. Dat is al zeer interessant om te vergelijken. Het is ook boeiend om te zien hoeveel tijd je kunt verliezen met een stuurfoutje in één bocht. Ik kan zonder de tijden te zien, weten welke afdaling het snelste was.»

Heeft een piloot bij bobslee meer aanzien dan een remmer?

De Decker: «Ja, de piloot heeft “meer” aanzien. Vaak wordt het team ook genoemd naar de achternaam van de piloot. Wij willen echter wel dat de remmers worden gezien als volwaardige teamleden. Bij de senioren was Hanna Mariën als remster trouwens bekender dan Elfje.»

Is het dan de ambitie van elke remster om piloot te worden?

Wouters: «Voor mij niet. Als ze dat beginnen uit te leggen met “drukpunten” en zo, kan ik al niet meer volgen. (lacht) Ik zou ook die verantwoordelijkheid niet aankunnen.»

De Decker: «Je moet het vooral ook zelf willen en kunnen. Ik heb het al moeilijk om naast iemand in de auto te zitten. (grijnst) Ik ben een redelijk harde controlefreak: ik sta als piloot met minder stress aan de start dan vroeger als remmer.»

«Ik ben ook heel competitief en perfectionistisch. Van een mislukte afdaling word ik heel slecht gezind. Dan moet iedereen mij met rust laten. Er kunnen dan helmen, schoenen en van alles in het rond vliegen.»

Cultuur

ACHTSTE VLAAMSE IMPROVISATIECUP

Collectieve lachstuipen met Zweedse balletjes

Naar jaarlijkse gewoonte stroomde de Pieter De Someraula weer goed vol voor de achtste editie van de Vlaamse Improcup. Tien gezelschappen, waaronder ons eigenste Preparee, toonden wat ze waard waren.

PAUL-EMMANUEL DEMEYERE

De organisatie van de Improcup was in handen van Preparee en Improrando. Tien improvisatiegezelschappen mochten hun beste man of vrouw afvaardigen om een enthousiaste PDS te entertainen.

Diezelfde PDS mocht, in de traditie van tv-programma's als De Lama's, ook de inhoud van de avond bepalen door elementen of scènes aan te reiken. Aan de deelnemers om er iets leuk mee te doen.

RIOT, het Royal Improphonic Orchestra and Theatre, voorzag die grapjasserij van muzikale ondersteuning. De meerwaarde van die muzikale omkadering was echter niet altijd even duidelijk. De muziek werd niet vaak meegenomen in de voorstelling en verviel daardoor soms in muzak.

In de eerste twee rondes waren de spelers en speelster nog eerder aarzelend. Ze speelden nog te veel op veilig en het spel kwam soms wat stuntelig over.

Havenarbeiders

Daar kwam maar snel verandering in en het niveau ging merkbaar de hoogte in tijdens de volgende rondes. De scènes werden absurder en de deelnemers raakten beter op elkaar ingespeeld. Het enthousiaste publiek bracht ook meer absurde suggesties aan, wat natuurlijk ook een groot pluspunt was. Zo passeerden onder andere de alom gevreesde black-out die deze winter ons electrisch netwerk bedreigt en twee emotioneel instabiele havenarbeiders de revue.

De zin "Gij hebt nog nooit een balletje in uw broek gevoeld zeker?" zal ons nog lang blijven plezieren

Helaas lieten de microfoons het soms afweten, een euvel dat de spelers echter met verbazend gemak in hun voorstelling integreerden.

Het hoogtepunt van dit eerste gedeelte was toch wel de ronde waarbij een Zweeds gehaktballetje uit de IKEA plots een stemmetje bleek te hebben. Dit bracht de PDS in een collectieve lachstuip. De zin "Gij hebt nog nooit een balletje in uw broek gevoeld

zeker?" zal ons nog lang blijven plezieren.

Gouden Badeend

Maar de Improcup is nog altijd een wedstrijd. Onherroepelijk moesten er deelnemers afvallen. Welke vier spelers er mochten afdruipe, besliste wederom het publiek, in samenspraak met de spelers.

De laatste zes deelnemers mochten in paren uitmaken wie de beste was. Na een aantal rondes - denk: een snelcursus hoe je van overreden katten ballonnen maakt - bleven nog twee finalisten over: Kristof Jakiela van The Lunatics en Sarah Manhaeve van Compagnie Amai! De Leuvense trots Préparée viel dus uit de boot.

Uiteindelijk mocht Manhaeve met de hoofdprijs, de Gouden Badeend, naar huis gaan. Best opmerkelijk,

want het was de eerste deelname van Compagnie Amai!, dat pas twee jaar geleden het levenslicht zag.

Omdat de deelnemers aan elkaar gevaagd waren, mogen zij misschien wel de echte winnaar worden genoemd. We zagen tien topentertainers aan het

De alom gevreesde black-out en twee emotioneel instabiele havenarbeiders kunnen niet ontbreken

werk, die na een aarzelend begin de lachsalvo's in ijltempo op elkaar lieten volgen. Een Improcup volgens het boekje, quoi.

Leen Geerinckx

Recensie Dans Eb en vloed van twee zeeën

Op het prachtige Violconcerto opus 61 van Beethoven brengen twee dansers een ode aan de vriendschap en het conflict dat daar steeds bijhoort. Laurent Chétouane ontwierp met M!M een ware zwanenzang.

LOUISE VAN STICHEL

Twee dansers, Matthieu Burner en Mikael Marklund, staan op een lege scène. De combinatie van een minimalistisch decor met grandioze muziek zorgt voor een ingetogen, broze sfeer.

In hun bewegingen proberen ze ons te tonen wat vriendschap is en vooral wat de filosoof Jacques Derrida ermee bedoelde. Die zegt dat vriendschap een noodzakelijkheid moet zijn in ieders toekomstperspectief en dat ware vriendschap niet kan bestaan zonder de kans op een conflict.

Doorbroken eenheid

In perfecte lijnen en cirkels bewegen de mannen zich door de ruimte. De lichaamsdelen van de dansers passeren elkaar rakelings, omstrengelen elkaar en inhaleren elkaars aanwezigheid.

Net als we denken dat ze versmolten zijn en wanneer hun bewegingen een perfecte eenheid vormen, vertoont de samenzang barsten. Als de een vertraagt, versnelt de ander. De een zoekt een blik, de ander kijkt weg.

Zo wordt M!M een constante cliffhanger van begin tot eind. Dezelfde spanning ervaren mensen ook in samenhang en liefde: je wordt nooit geraakt of omhelsd zonder een mogelijkheid tot gemis en pijn.

Dit duet mondt uit in een steekspel van ontroeren en bevreedmen

Dit duet mondt uit in een steekspel van ontroeren en bevreedmen. We zien de eb en vloed van twee zeeën, niet verschillend maar nooit volledig synchroon. Rustgevend, maar nooit zelf tot rust.

Toch blijft de harmonie in deze voorstelling consistent. De choreografie is in balans met de muziek, de twee dansers vinden in elkaar hun gelijke. Dit is een perfect gecomponeerd geheel, een opus vol kracht en beweging, poëzie in vrije verzen.

Op het einde wordt de grandioze muziek van Beethoven op bepaalde momenten stopgezet. De stiltes zijn bijna pijnlijk en ondraaglijk om te verduren. Ze leiden onze aandacht naar de dansers zelf die met alleen hun lichamen tonen wat liefkozen, dragen en voelen is - maar ook wat vijandigheid, verlatenheid en onbegrip betekenen.

M!M geeft ons geen eenzijdige definitie van vriendschap noch conflict. Het is een continuüm en vaak weten we niet waar ergens we ons op de lijn bevinden. De choreografie creëert dezelfde verwarring, dezelfde onduidelijkheid. Is een climax in de muziek een teken van sublieme verbondenheid of van een onuitgesproken afscheid?

Parel

Misschien kon de voorstelling onze aandacht niet tot het ultieme einde vasthouden en overleefde onze verwondering het einde niet. Wel gaan we naar huis met een zalig gevoel van vertederend.

Of je nu gelooft in de kracht van vriendschap, of als je dat te pathetisch en dramatisch vindt klinken, we geloven zeker in de schoonheid van een dans tussen twee mannen op een goed oud stukje Beethoven. Degelijkheid wordt soms een beetje parelachtige magie.

Vrijwilligers en cultuur

“Koken voor Belgian Asociality doe je niet elke dag”

Zoals veel andere sectoren steunt de Leuvense cultuurwereld op heel wat vrijwilligers. Hun takenpakket en drijfveren zijn gevarieerd, maar enthousiast zijn ze stuk voor stuk. **Quinten Evens, Jasper Van Loy en Tuur Vandeborne**

Nadia Rivera STUK

Vrijwilligers vind je in alle soorten en maten, ook waar je het niet meteen zou verwachten. Het cliché van de internationale student die enkel komt feesten, gaat alvast niet op voor Nadia Rivera. Ze komt uit California en houdt zich naast haar master in de culturele studies ook bezig met vrijwilligerswerk voor het STUK.

“Ik sta in voor een allegaartje van taken. Soms flyer ik of sta ik in de keuken, maar op het bekende STUK Startfeest kun je me ook terugvinden als barvrouw,” zegt ze.

“Cultuurorganisaties focussen meer op internationale vrijwilligers”

“Voordat ik in België kwam studeren, deed ik in Amerika ook al vrijwilligerswerk, maar meer voor sociale organisaties die zich inzetten voor zaken als het milieu of de rechten van vrouwen en meisjes. Hier in Leuven zit ik in de culturele sector. Zo heb ik ook al gewerkt voor Docville, het documentairefestival”, vertelt Nadia.

Of haar beperkte kennis van het Nederlands geen hindernis is? “Niet echt, iedereen praat Engels. En de organisaties focussen dit jaar meer op internationale vrijwilligers. Ze sturen bijvoorbeeld Engelse berichten of er zijn internationale Facebookgroepen voor vrijwilligers.”

Dankbaarheid

Elke Leuvense student weet dat het moeilijk is om aansluiting te vinden bij de internationale studentengemeenschap. Voor Nadia is vrijwilligerswerk de ideale manier om *locals* te ontmoeten. “Op elk evenement waarop ik werk ontmoet ik nieuwe mensen, die ik dan later terug zie op andere momenten. Zo maak je niet alleen nieuwe vrienden, maar verklein je ook de kloof tussen internationale en Belgische studenten.”

“Daarbovenop krijg je via vrijwilligerswerk een introductie in de wereld waarin je later eventueel een job wilt vinden. Het gebeurt ook af en toe dat mensen die regelmatig vrijwillig gaan werken, later een betaalde job aangeboden krijgen binnen de instelling.”

Volgens Nadia is vrijwilligerswerk perfect om je vrije tijd mee te vullen. “Je leert nieuwe mensen kennen en je houdt je nuttig bezig. En je wordt er nog voor beloond ook. Niet met geld, wel met dankbaarheid en nieuwe vrienden.”

Lieze Steensels en Carolien Hendriks Het Depot

Carolien is student en Lieze studentencoach voor de UC Leuven-Limburg (*de vroegere KH Leuven, red.*), maar de liefde voor muziek bindt hen en bracht hen naar Het Depot. Lieze: “Ik organiseerde onze studentenwelkom in Het Depot. Zo bouwde ik daar heel wat contacten op. Na een tijdje vroegen ze me om vrijwilliger te worden, iets wat ik mij geen twee keer liet zeggen.”

Lieze spendeert gemiddeld één avond en dus vijf à zes uur per week in Het Depot. “Mijn taken variëren van flyer tot bonnetjes verkopen. Mijn favoriete job is meehelpen in de backstage, omdat je daar soms mensen tegenkomt waar je behoorlijk *starstruck* van wordt (*lacht*). Koken voor pakweg Belgian Asociality doe je niet elke dag.”

Caroliens favoriete taak is dan weer tappen, al zijn daar soms nadelen aan verbonden. “Zeker als ik hoofdtapper ben, wordt het dikwijls laat. Dat is minder fijn als je les hebt om 9 uur 's ochtends.”

“Als externen Het Depot huren, krijgen de vrijwilligers die die avond helpen een vergoeding,” zegt Lieze. “In de andere gevallen hanteert Het Depot een creditsysteem, waarbij je credits krijgt voor je werk en die kunt inruilen voor concerttickets.” Carolien: “Ondertussen heb ik zoveel credits dat ik ze niet meer op krijg, maar toch blijf ik het puur voor het plezier doen.”

“Hoofdtapper zijn is minder fijn als je les hebt om 9 uur 's ochtends”

“Iedereen kan in principe vrijwilliger worden,” zegt Lieze. “Er zijn zoveel culturele initiatieven die op vrijwilligers draaien dat er voor ieder wat wils is. Vrijwilligerswerk staat ook mooi op je cv; het toont aan dat je flexibel bent en je belangeloos voor iets kunt inzetten. Vandaag zijn je extra-curriculaire activiteiten voor potentiële werkgevers bijna even belangrijk als je diploma, dus dat is mooi meegenomen.”

Voor Carolien zijn de vermelding op haar cv en de eventuele werkgelegenheid zeker niet de hoofdreden van haar engagement. “Ik doe het vooral omdat ik heel graag muziek hoor.”

Goesting om te vrijwilligen?

Vrijwilliger worden is moeilijker dan het lijkt. Je houdt best met enkele dingen rekening voor je concreet vormgeeft aan je engagement.

Om te beginnen doe je er goed aan na te denken over waar je vrijwilligerswerk wilt gaan doen. Je kunt namelijk geen vrijwilligerswerk gaan doen in een bedrijf met winstoogmerk, maar wel in een vzw of een feitelijke vereniging. Veel Leuvense cultuurhuizen, zoals het STUK en 30CC, zijn dan ook vzw's.

Daarnaast spreekt het voor zich dat vrijwilligers in beginsel geen loon krijgen, maar veel vrijwilligers krijgen wel een onkostenvergoeding en/of een beloning in de vorm van bijvoorbeeld tickets (*zie ook het artikel hiernaast*). Die “compensatie” wordt niet belast, als die niet hoger gaat dan 32,71 euro per dag

“Je doet soms
evenveel als
betaalde krachten,
maar jij krijgt er
geen loon voor”

MIA VERVOORT (DIENST
CULTUUR STAD LEUVEN)

of 1303,38 euro per jaar. Vrijwilligerswerk is er in principe voor iedereen. Mia Vervoort, die de vrijwilligerswerking van de dienst Cultuur van de Stad Leuven coördineert, somt enkele basis-eigenschappen van een goede vrijwilliger op. “Engagement en flexibiliteit zijn natuurlijk essentieel,” zegt ze, “maar je moet ook kunnen omgaan met de uitzonderingspostie van het vrijwilligerschap. Je doet soms evenveel als betaalde krachten, maar jij krijgt er geen loon voor.”

Het is dan ook belangrijk dat je een taak kiest waar je voldoening uthaalt. “Bedenk vooraf goed hoeveel tijd je kan besteden aan vrijwilligerswerk,” raadt Vervoort aan. “Het is niet prettig voor een organisatie om een vrijwilliger in te werken en op te leiden die kort daarna afhaakt.” (jvl)

Cultuur

RECENSIE CIRCUM MORTIS

Kunststudenten geven visitekaartje af aan theaterwereld

Annemie Vermeulen

Veertien studenten van LUCA DRAMA laten het publiek kennis maken met Tadeusz Kantor. Niet door hem flauw te imiteren, maar met het stevige *Circum Mortis* waarin zijn gedachtegoed doorleeft.

ANNEMIE VERMEULEN

Met *Circum Mortis* weet Johan Knuts de grote zaal van het Openbaar Entrepot voor de Kunsten te vullen. Ondanks zijn gevuld palmares, slaagt hij erin een bescheiden stuk te regisseren.

En dat is meteen de grootste verdienste van deze opvoering: het blijft bij theater. *Special effects* worden weggelaten, men is zuinig met de geluidseffecten en kleurlampen zijn uit den boze. Knuts laat de studenten zich uitleven in een pure theatervorm en het publiek vindt dit helemaal goed.

Die verfijning is ook te merken op de set. Het podium is aangekleed met houten attributen en de studenten hullen zich bij aanvang in sober ogende kledij. Maar die soberheid tast hun daden niet aan. Met driftige gebaren en een haast dierlijke hoeveelheid aan energie schrobden ze een medespeler schoon, stapelen ze borden op en van elkaar, wordt er geschminkt en geroepen.

De studenten tonen zich ook sterk in de rustigere scènes. Regelmatig mogen toeschouwers hun oren laten rusten en moeten de ogen het werk doen. Want soms valt het speelt tempo helemaal terug waardoor

we naar haast spookachtige stillevenen staren, waarbij mimiek het enige wapen van de spelers is.

Alfred Hitchcock

Het samenspel van de energieke scènes - waarbij de acteurs meermaals op enkele tientallen centimeters van het publiek naderen - en de lange maar trage scènes, doet denken aan de filmtechnieken van Alfred Hitchcock. Dat het uitvoeren van *Circum Mortis* geen sinecure is, staat als een paal boven water.

Appleproduct

Ook het publiek was geconcentreerd. De veertien acteurs deden beroep op onze aandacht en daar liep het soms mis. Doordat ze allemaal verschillende acties uitvoerden, was het moeilijk om een verhaallijn te vinden in het stuk. Het theater was zoals een product van Apple: enorm amusant maar zonder handleiding. Daardoor was het lastig om de richting van het stuk te achterhalen. Dit gevoel van onrust werd slim opgevangen door regelmatig een houvast te bieden. Zo komt het wasritueel herhaaldelijk terug, wat voor herkenning zorgde. De grimeerdoos werd meerdere keren benut en de hele opvoering werd afgesloten zoals ze geopend werd: met een omkleedsessie.

De spreekwoordelijke eieren en tomaten bleven braaf in de handtassen en het publiek werd tijdig verblijd met een nieuwe scène of een verborgen talent. Zo werd duidelijk dat de studenten allemaal een flinke zangstem hebben en er hier en daar nog iemand bedreven is in het ballet. Maar dat was niet eens nodig om een prachtige prestatie neer te zetten.

Night at the M-museum

Drie studentes Culturele Studies organiseren woensdag een nocturne in M-Museum Leuven. *I Love Your Body* belooft een avond te worden vol bloed, lijken en muzikaal talent.

SIMON SCHREURS

Terwijl kinderhartjes roffelen voor de komst van een zeer oude man met een lange witte baard en een uiterst klimvaardig paard, is het ook aftellen geblazen voor Jana, Lora en Ugne, drie studentes Culturele Studies die in het kader van een studieproject een cultureel evenement organiseren. Dat evenement is de museumnocturne *M-useumnacht I Love Your Body* geworden, die woensdag zal plaatsvinden.

Sfeervol

Vijf bands uit Leuven en omstreken zorgen voor de muziek. De indie-rockers van Tin Man Tourettes hebben net een finaleplaats gepakt op de Interfacultaire Rockrally en komen ziertjes winnen.

Een glow in the dark-workshop geeft cultuurconsumptie een nieuwe dimensie

Ook afsluiter *Atmosfeer*, de Faculty Stars van de faculteit Ingenieurswetenschappen, is een bekende naam. De tweekoppige formatie zoekt stevast hogere sferen op, gebaad in dromerige sax en elektronische beats.

De organisatie gaat ook prat op de aanwezigheid van de heren van Yuko die rond tien en hun set zullen beginnen.

Muziekimprovisaties

Bezoekers kunnen ook twee expo's bezoeken. Een daarvan is de tentoonstelling over de vermaarde Leuvense arts en anatoom Vesalius, die precies 500 jaar geleden werd geboren.

De tentoonstelling van de Oostenrijker Markus Schinwald (*zie Veto 4104*), is ook te bewonderen op M-useumnacht. Ze zal worden opgeleukt met muziekimprovisaties van de studenten muziektherapie van LUCA Lemmens.

De organisatie wil tot slot het consumeren van cultuur door louter kijken en luisteren overstijgen met een *glow in the dark-workshop*. Bezoekers kunnen elkaar hier met in het donker oplichtende verf bekladden dat het een lieve lust is. Een fotograaf van dienst zorgt daarbij voor het beeldmateriaal. Kortom, woensdagavond zou misschien wel eens een lichtpuntje kunnen worden in uw eerste donkere decemberweek.

Kaarten en meer info op www.ilove-yourbody.be

Wat is De Stand der Dingen?

De Stand der Dingen is een programma dat tien keer per jaar de stand der dingen meet bij de toeschouwers. Er wordt in dat kader telkens een theatervoorstelling opgevoerd, met aansluitend een nabespreking. In dit gesprek komen de spelers, regisseurs, toeschouwers en vakmensen aan het woord. Hun doel is gewaagd: de modale mens doen nadenken over grote levensvragen die gereflecteerd worden in het theaterstuk.

Voor elke avond is er een gastheer, zoals deze keer LUCA DRAMA, een kunstschool die onder andere een bachelor en master in drama aanbiedt. De school koos met *Circum Mortis* voor een toneelstuk dat melancholie oproept. De voorstelling werd gevolgd door een stevig debat over deze materie.

Wanneer de laatste voorstelling gespeeld is, geven zij de fakkel door aan Kristien Bonneure, die het nagesprek na haar *Stille Nacht* het publiek zal confronteren met het thema stilte. (av)

Menu v/d week 1 - 6/12/2014

<http://www.alma.be>

A1 = alleen Alma 1

A2 = alleen Alma 2

A3 = alleen Alma 3

 = vegetarisch

maandag

4-kazentortellini met spinazie, tomaat en maïs	€ 5.40	
Fishsticks met tartaarsaus en slaatje	€ 3.20	
Kalkoen van de Oost-Indiëvaarder	€ 5.90	
Koninginnenhapje	€ 4.20	
Spaghetti bolognaise groot (A3)	€ 4.20	

dinsdag

Bloemkool-kaasburger met Vera Cruz-groentenmengeling	€ 5.40	
Mixed Grill actieshotel (A1)	€ 5.90	
Scampibrochette met dilleroomsaus, broccoli en saffraanrijst	€ 5.90	
Spaghetti bolognaise groot (A1 en A3)	€ 4.20	
Spaghetti bolognaise klein (A1 en A2)	€ 3.20	
Vegetarisch koninginnenhapje	€ 4.20	
Big Alma hamburger met slaatje (A2)	€ 4.20	

woensdag

Big Alma hamburger met slaatje (A1 en A3)	€ 4.20	
Kalkoenlapje met erwten, wortelen, witloof en sinaasappelsaus	€ 5.40	
Koninginnenhapje	€ 4.20	
Provençaals stoofpotje	€ 3.20	
Vegetarische lasagne	€ 5.40	
1/2 kip met saus en garnituur (A2, enkel avondmenu)	€ 5.90	
Spaghetti bolognaise groot (A3)	€ 4.20	

donderdag

Lamssteakburger met pizzaiolasaus en groene tagliatelli	€ 5.40	
Penne arabiata met mascarpone	€ 4.20	
Rundsbrochette met oventomaat en thijmsaus	€ 5.40	
Heek met preipuree, garnalen en rodenbach (A2)	€ 5.40	
Spaghetti bolognaise groot (A3)	€ 4.20	
Vegetarische balletjes in mosterdsaus (A3)		

vrijdag

Hamburger met ketchupsaus en erwtes	€ 3.20	
Quornfilet met bloemkoolgratin	€ 4.20	
Spaanse kippenblokjes met gebakken aardappel	€ 5.90	
Wienerschnitzel met bonne femme boterbonen		

**Alma wenst
iedereen een
vrolijk sinter-
klaasfeest!**

*One man's trash is
another man's treasure!*

*Inzameling en verkoop van tweedehands
goederen met een enorm en steeds
wisselend aanbod!*

de kringwinkel

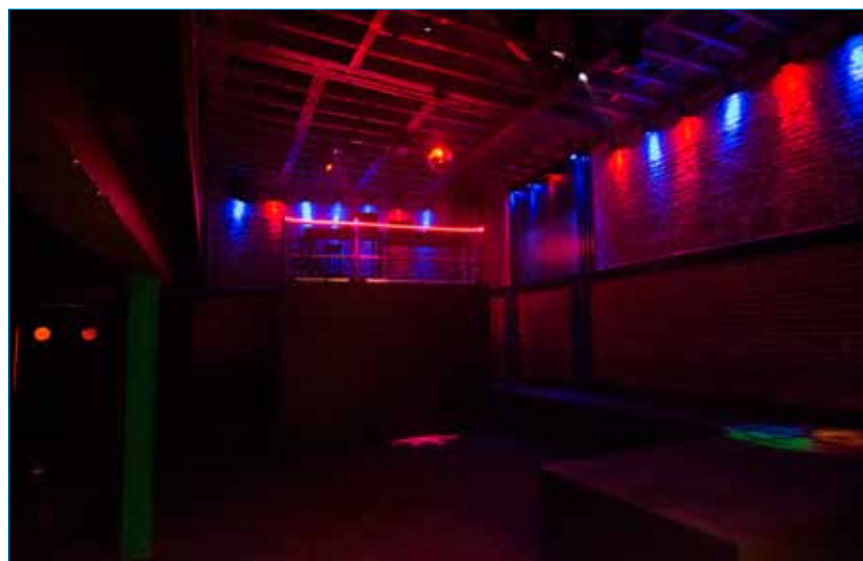

SPIT

Ijzermolenstraat 10-12 ~ 3001 Heverlee

www.spit.be

DE GOEDKOOPSTE FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS

Brusselsestraat 15

€ 355 per avond
€ 250 tijdens het weekend

Kringen aangesloten bij LOKO of OSR/OKER krijgen 105 euro korting.

Bij elke vierde fuif van een kring of vereniging binnen hetzelfde academiejaar is de huur van de zaal gratis. En dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

Reservaties en inlichtingen: 016/22.31.09 of albatros@loko.be !

— Colofon —

Veto

's-Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016 22 44 38
Fax 016 22 01 03
e-mail: veto@veto.be
www.veto.be
www.twitter.com/veto_be

Jaargang 41 - Nummer 10
Maandag 1 december 2014

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Hoofdredacteur:

Korneel "Liefde voor iedereen" De Schamp

Redactiesecretaris & V.U.:

Sam "Een verwerkt koloniaal verleden" Rijnders
's Meiersstraat 5
3000 Leuven

Redactie:

Yentl "Gelijkwaardigheid, wereldvrede en een weekje zeilboten met een onuitputtelijke voorraad gerstenat" Cooreman, Margot "Een Furby" De Boeck, Catherine "Onbeperkte voorraad chocolade" Hechter, Karel "Zomerstage bij defensie" Peeters, Jasper "Drie weken extra blok" Van Loy, Karolien "Fotomateriaal" Wilmots

Schrijvers:

Jan "Buttplug" Buts, Brecht "Half pakske slaag" Castel, Jan "Pulitzer" Costers, Roderik "Een date met Scarlett Johanson" De Turck, Paul-Emmanuel "Gezond verstand" Demeyere, Quinten "Surfwee" Evens, Tobias "Een paar afgedankte slaafjes" Geerinckx-Rice, Pjotr "Liposuctie" Hubin, Simon "Bromtol met een zweep erbij" Schreurs, Mika "Diego Costa naar OHL" Tuyaerts, Liesa "Een date met Alex Turner" Van Dyck, Evelyne "Cultuursubsidies" Van Hecke, Vivian "Warwick rower" van Laarhoven, Winand "Rust" Van Meerbeek, Louise "Vrienden zijn met de jongens van One Direction" Van Stichel, Tuur "Een obscuur indiegroepje" Vandeborne, Annemie "Schoen van Torfs" Vermeulen

Fotografen:

Serena "ZON" Corio, Kalina "Vrijstelling voor mijn examens" De Blauwe, Leen "Een batmobile" Geerinckx, Catherine Hechter, Annemie Vermeulen

Tekenaars:

Jeroen "Luc De Vos terug" Baert, Karolien "Rhinoplastie" Favoreel, Martijn "Onverwoestbare tekenpotloden" Stoop

Dtp:

Sam Rijnders, Korneel De Schamp

Eindredactie:

Thomas "Blikken doos" Cliquet, Margot De Boeck, Korneel De Schamp, Catherine Hechter, Karel Peeters, Jasper Van Loy

IT:

Joachim Beckers, Pieter Hiele

Publiciteit:

Alfaset cvba - Lindsay De Decker
info@alfasetleuven.be
016 22 04 66

Drukkerij:

Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)
Oplage: 9.000 exemplaren ISSN-nummer: 0773-5162

Veto wekelijks in de bus?

Schrijf elf euro over op rekening- nummer 001-0959719-77 voor een jaarabonnement.

Meewerken aan Veto?

Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, wat wil jij van sinterklaas krijgen?) zijn welkom op het redactieadres.

Lezersbriefje schrijven?

Tot vrijdag 14 uur kunnen lezersreacties gemaild worden naar veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

KULEUGEN

Satirische rubriek

LimeRik

*Er was eens een rector, men zegt
Dat hij moest besparen, maar echt
Hij haalde zijn centen
bij studerende venten
maar lult alles kerkelijk recht*

De LimeRik van deze week werd ingezonden door Bas Birker (www.kutkomek.nl). Proficiat, Bas! Jij wint een unieke en exclusieve rondleiding op KU Leuven redactie!
Wil jij ook kans maken op een onvergetelijke namiddag? Stuur jouw LimeRik in naar kuleugen@veto.be

NIEUW IN DE KULEUGEN BUREAUMATERIAAL-SEKSSHOP

DE GENIETJESMACHINE™

Voor hem & haar

Subtiele details deden CSI: KU Leuven vermoeden dat Alma achter de campagne zat

“Traangas tegen kinderen inzetten ligt niet voor de hand”

Sint Nicolaas (beter bekend als Sinterklaas) maakte weer zijn intrede in ons land. Helaas ging de feestelijke gelegenheid zoals elk jaar gepaard met enkele rellen.

..... VIESA VAN LIJCK

De goedheiligman had amper een voet op de kaai gezet of honderden kinderen verstoorden de ceremonie door vrolijk gezang. Een enkeling gooide zelfs met

snoep. Ook werd de Sint bekogeld met meerdere tekeningen. Tijdens zijn toespraak was de oude man zo van zijn melk dat hij enkele situaties uit zijn boek fout interpreteerde, en zich zo volledig belachelijk maakte bij zijn publiek.

Iedereen zit duidelijk verveeld met de situatie. “Bij kinderen is het natuurlijk niet zo evident traangas in te zetten, maar we moeten de orde handhaven”, aldus de lokale politie. Ook burgemeester van Antwerpen Wart De Bever reageert: “Elk jaar is dat hetzelfde met die mannen, dan staan ze daar een beetje “Zie ginds komt de Stoomboot” te zingen, denken dat ze dan vanalles cadeau krijgen. Het is dringend tijd voor verandering. *Meos testiculos in quadrato osculeris.*”

Louis Tobback

“Ik wil geen dynastie in Leuven vestigen”

Louis Tobback zwaait ondertussen al twintig jaar met de scepter in Leuven. De burgemeester heeft niet alleen zijn stad, maar ook de studenten zien veranderen.

RODERIK DE TURCK

“Studenten zijn te braaf geworden”, klinkt het vaak. Deelt u die analyse?

Louis Tobback: «Voor mij kunnen ze niet braaf genoeg zijn. (lacht) Laten we een kat een kat noemen. Ik stam uit de tijd waar het rectoraat om de haverklap bezet werd. De manier waarop studenten hun standpunt uiten is nu helemaal veranderd. Vandaag is het allemaal veel beter overdacht en afgewogen.»

«Ik stel vast dat ik als burgemeester vooral problemen heb met nachtlawaai en kotfuiwen en dergelijke overlast. Maar de keren dat ik de *ftikken* in ordehandvingstenue moet zetten om een beto-

De Wever zal sneller dan hem lief is ondervinden dat hij in Vlaanderen niets gedaan krijgt

ging van studenten in bedwang te houden? Nul. »

Volgens verschillende peilingen (zie bijvoorbeeld Veto 4024) stemmen studenten alsmaar rechtser. Waarom slaat het verhaal van links minder aan?

Tobback: «Tegenwoordig is er een voortdurende hersenspoeling: de jonge, dynamische en creatieve ondernemer schept welvaart en moet zuurstof krijgen. Ik ben ervan overtuigd dat dit fenomeen ook bij jonge studenten toeslaat. Ze dromen er niet meer van piloot of journalist te worden, maar willen leidinggevende spelen. Elke dag staan de *gazetten* vol met prietpraat over verantwoordelijk leiderschap en hoe manager te worden.

«Als ik de reacties zie op de laatste beslissing van de universiteit over 30 procent CSE (*Cumulatieve studie-efficiëntie, red.*), dan sta ik daar versteld van. Pas op, ik laat in het midden of dat een goede beslissing is of niet, want ik geef geen commentaar op beslissingen van de universiteit en vice versa. Als

ik die studentenvertegenwoordigers hoor, dan denk ik bij mezelf: “Ja goed, die hebben daar duidelijk lang over nagedacht, die geven daar zeer rationele commentaar op.”»

«Dat zou je dertig jaar geleden zeker niet meegemaakt hebben. Dertig jaar geleden zouden studenten gezegd hebben: dit is strijdig met de democratisering en dus zijn we er tegen. De manier waarop studenten er mee omgaan is helemaal veranderd.»

De perceptie bestaat dat uw partij in Leuven leeggegeten wordt door Groen en N-VA. Levert sp.a überhaupt nog de volgende burgemeester?

Tobback: «Ik zal mijn uiterste best doen om ervoor te zorgen dat sp.a ook de volgende burgemeester levert. Ik zal in ieder geval zelf de lijst niet meer trekken.»

«Volgend jaar in september zal de partij beslissen wie de lijsttrekker wordt. We zullen verjongen, want ik ben niet de enige die al twintig jaar bezig is. Maar we hebben veelbelovende jonge mensen. Ik denk aan Mohammed (*Ridouani, red.*), Saïd (*El Khadraoui, red.*), Bieke (*Verlinden, red.*), Mich (*De Winter, red.*) en nu vergeet ik er. Ja, en Bruno (*Tobback, zoon van, red.*) is natuurlijk ook niet versleten, maar ik denk niet dat het de bedoeling is om een dynastie te vestigen. Hij zal daar zelf wel over oordelen natuurlijk. Het wordt moeilijk, maar ik heb er in ieder geval alle vertrouwen in. We hebben de juiste mensen om het waar te maken.»

U heeft zelf Mohammed Ridouani en Saïd El Khadraoui vernoemd. Denkt u dat Leuven klaar is voor een burgemeester van allochtone afkomst?

Tobback: «Dat moet Leuven weten. Zolang dat je die uitdaging niet aangaat, zal je die nooit winnen. Mensen als Mohammed hebben tijdens de voorbije verkiezing heel wat voorkeursstemmen gekregen. Dat lijkt mij een positief signaal. Als mensen zo kleinzielig zijn en daarom niet voor ons stemmen, dan zullen ze ook wel een andere uitvlucht vinden om op het Blok (*Vlaams Belang, red.*) te stemmen.»

Non-besluitvorming

U spreekt over het succes van Leuven. Hebben uw politieke connecties daarin meegespeeld?

Tobback: «De zaken stellen zich niet meer in die termen. De Vlaamse overheid heeft zichzelf gedeseorgani-

seerd en eigenlijk de non-besluitvorming ingesteld. Als ik nu opnieuw zou aantreden als burgemeester, met gelijk welke politieke samenstelling, dan zou ik ook veel minder gedaan krijgen. Ik denk dat iemand als De Wever dat sneller dan hem lief is, zal ondervinden. Het is niet meer mogelijk om iets gedaan te krijgen vandaag.

«Zo staat het als een paal boven water dat de huidige burgemeester van Antwerpen de Oosterweelverbinding wil en toch gaat er geen dag voorbij zonder dat iemand ze afschiet, onlangs nog het Rekenhof. In Vlaanderen – en dit is niet zo maar een boutade – door ons eigen toedoen, specifiek de twee vorige regeringen, kan niemand nog iets beslissen, maar kan wel iedereen alles tegenhouden. Men heeft een verzameling van elkaar tegensprekende decreten gemaakt, die

bovendien nog altijd zeer flou zijn en vatbaar voor interpretatie. Hierdoor moet de Raad van State voortdurend tot vernietiging en schorsing overgaan, zelfs als je gewoon de decreten die de Vlaamse regering gestemd heeft, wil toepassen.»

U pleit met nadruk voor een simpelere en efficiëntere besluitvormingsprocedure?

Tobback: «Ik pleit vooral voor het herstel van het primaat van de politiek. Dit staat al in iedere regeerverklaring, maar het wordt alleen maar erger. Een minister moet kunnen beslissen. Dat gaat niet over petieteerige partijoverwegingen of machtswellust, maar over democratie. In Vlaanderen is niemand voor om het even wat verantwoordelijk. Iedereen kan alles afwentelen op een andere instantie die niet wil, of die vernietigd

of geschorst heeft. Er is een onhoudbare situatie gecreëerd.»

U schetst een donker plaatje. Ziet u beterschap aan de horizon?

Tobback: «Nee. (*stille*) Het is te zeggen: als ik de regeerverklaring zou geloven, dan bieden bestuurlijke maatregelen een vooruitgang. Want er is sprake van decentralisatie en meer vertrouwen voor de gemeenten en andere lokale overheden. Dat is veelbelovend, maar dat heeft er vroeger ook al in gestaan. Toen is er niets van gekomen. Je moet echt met de ruwe borstel door die al die administratie, wetgeving en agentschappen of het gaat niet meer lukken in de toekomst. Zolang je in een rechtstaat leeft vol met teksten die de rechter kan interpreteren zoals hij wil, die zich bovendien onderling tegenspreken, ga je nergens raken.»

